

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014 - 2020

Axă prioritară 3. Locuri de muncă pentru toți

Obiectiv tematic 8. Promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor

Prioritate de investiții 8.iii. Activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare

Obiectiv specific 3.7. Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil nonagricol din zona urbană

Titlu proiect START UP pentru Regiunea Sud-Est

Nr. contract finanțare POCU/82/3/7/105554

PROGRAM MULTIANUAL DE DEZVOLTARE A CAPACITATII COMPETITIVE SI DE IMBUNATATIRE A ACCESULUI FIRMELOR NOI PE PIATA IN REGIUNEA SUD-EST

ELABORAT ÎN CADRUL PROIECTULUI
„START UP PENTRU REGIUNEA SUD-EST” POCU/82/3/7/105554
SUBACTIVITATEA A 7.3.

Titlul proiectului	START-UP pentru Regiunea Sud-Est
Cod proiect	POCU/82/3/7/105554
Regiunea de implementare	Sud-Est
Denumirea activității	A7. Sprijin personalizat prin implementarea unui program de monitorizare a funcționării și dezvoltării celor 75 afaceri finanțate în cadrul proiectului la nivelul regiunii Sud-Est (etapa III de implementare)
Denumirea subactivității	A.7.3. Elaborarea unei strategii sustenabile de dezvoltare a antreprenoriatului și de extindere a activității întreprinderilor/firmelor înființate prin finanțare din fonduri europene în regiunea Sud-Est și a unui program multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața regională
Perioada de implementare a subactivității	18 august 2020 - 17 februarie 2021

Documentul a fost elaborat în intervalul **18 august 2020 - 12 februarie 2021**, implicând activitatea următorilor experți:

NUMELE ȘI PRENUMELE	FUNCȚIA	SEMNĂTURA
ELABORARE		
BOTEZATU FLORENTINA-ADELINA	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare 1/S	
DUMITRU FLORIN EMILIAN	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare M1	
JURCAN RODICA	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare 1/M2	
NEDELCU ANCA-ȘTEFANIA	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare 2/M2	
FLAUT-COPOS DOINA-AMALIA	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare 1/M3	
GEORGESCU IOANA-ALINA	Expert dezvoltare antreprenorială și monitorizare 2/MP3	
COORDONARE ELABORARE Verificat/Avizat		
FRUMOSU ALEXANDRU	Coordonator activitate mentorat și monitorizare S	
DUMITRU FLORENȚA CLAUDIA	Coordonator M1	
JURCAN RAFILE GEORGETA	Coordonator M2	
HAIDU OVIDIU	Coordonator M3	
APROBAT		
MIRCEA ADINA-CRISTINA	Manager proiect S	

CUPRINS

1. Cadrul general de elaborare a programului.....	4
2. Cadrul legislativ aferent	6
3. Contextul competitiv general în regiunea de Sud-Est a României.....	8
3.1. Contextul competitiv în județul Constanța.....	11
3.2. Contextul competitiv în județul Buzău.....	14
3.3. Contextul competitiv în județul Brăila	18
3.4. Contextul competitiv în județul Vrancea	22
3.5. Contextul competitiv în județul Tulcea	24
3.6. Contextul competitiv în județul Galați.....	33
4. Prioritățile programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est	58
5. Obiectivele specifice și planul de acțiune al programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est	60
5.1. Obiectivele specifice programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est.....	60
5.2. Planul de acțiune al programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est.....	63
6. Concluzii.....	65
7. Bibliografie	67

1. Cadrul general de elaborare a programului

Proiectul „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554), este implementat de către Institutul pentru Dezvoltarea Resurselor Umane, în calitate de Solicitant, în parteneriat cu Asociația ESE - European Support for Education (Membrul 1), Asociația Centrul de Resurse și Formare în Profesii Sociale - PRO VOCAȚIE (Membrul 2) și Asociația Clubul Sportiv „Aqua 1969 Baia Mare” (Membrul 3).

Obiectivul general al proiectului „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554) este creșterea gradului de ocupare, facilitarea accesului pe piața muncii și dezvoltarea spiritului antreprenorial pentru 620 persoane prin furnizarea unor măsuri integrate de antreprenoriat, orientate pe creșterea mobilității și a gradului de ocupare a persoanelor somere, inactive, inclusiv a înființării și dezvoltării unor activități independente non-agricole în scopul creării de noi locuri de muncă durabile în zonele urbane din regiunea de implementare Sud-Est.

Obiectivele specifice (OS) ale proiectului „START UP pentru Regiunea Sud-Est” (POCU/82/3/7/105554) sunt:

- OS1. Creșterea responsabilității sociale și gradului de informare a publicului la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea) privind oportunitățile, condițiile, avantajele formării și sprijinului antreprenorial pentru minim 620 de persoane (respectiv 62 șomeri, 124 inactivi pe piața muncii și 434 care au un loc de muncă dar doresc să înființeze o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă).
- OS2. Îmbunătățirea inserției socio-profesionale a 62 persoane șomere și 124 persoane inactive și dezvoltarea spiritului antreprenorial a 434 persoane care au un loc de muncă și doresc să înființeze o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea).
- OS3. Sprijinirea inițiativelor și dezvoltarea soluțiilor inovative antreprenoriale de creare a locurilor de muncă, creșterea oportunităților de ocupare, facilitarea integrării pe piața muncii și promovarea incluziunii active în regiunea Sud-Est.
- OS4. Dezvoltarea performantă și creșterea sustenabilității a 75 întreprinderi, generarea unui management performant și consolidarea sectorului antreprenorial la nivel regional.
- OS5. Îmbunătățirea inserției sociale, promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării, depășirea barierelor de ordin moral și etnic și accentuarea imaginii sociale pentru 62 persoane de

etnie romă (minim 10%) și 310 femei (minim 50%) prin asigurarea accesului egal la pachetul integrat de antreprenoriat furnizat la nivelul regiunii Sud-Est (județele Constanța, Tulcea, Buzău, Brăila, Galați, Vrancea).

- OS6. Implementarea principiului dezvoltării durabile, asigurarea protecției mediului, utilizării eficiente a resurselor și îmbunătățirea accesibilității, utilizării și calității tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.

Prezentul program multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața regională a fost elaborat de un grup de lucru format din Experți de dezvoltare antreprenorială, prin activitatea individuală a fiecărui expert, precum și în cadrul întâlnirilor de lucru comune, sub coordonarea Coordonatorului activitate de mentorat, a Responsabilului implementare tehnică activități (S) și a Coordonatorilor activitate partener M1/M2/M3.

Prin elaborarea și implementarea Programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea sud-est, se urmărește:

- obținerea unor efecte pozitive pe termen mediu și lung pentru dezvoltarea sectorului antreprenorial al întreprinderilor înființate prin finanțare din fonduri europene;
- dezvoltarea capacității competitive și de îmbunătățire a accesului IMM noi pe piața regiunii Sud-Est;
- sporirea numărului de IMM-uri active și sustenabile la nivelul regiunii Sud-Est și pe piețele interne/externe de interes;
- crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului antreprenorial;
- sprijinirea competitivității mediului de afaceri autohton pe plan regional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional și regional, a numărului de IMM-uri active economic,
- dezvoltarea durabilă a IMM existente.

2. Cadrul legislativ aferent

Documente de referință utilizate și cadrul legislativ aferent care stă la baza elaborării Programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea sud-est, vizează:

- ✓ Contractul de finanțare POCU/82/3/7/105554, inclusiv anexele sale;
- ✓ Ghidul solicitantului - Condiții specifice „România Start Up Plus”;
- ✓ Ghidul solicitantului - Condiții generale „Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020”;
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.
- ✓ Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020: Valorificarea potențialului forței de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea gradului de participare pe piața muncii și accesul la locuri de muncă de calitate sunt prioritare pentru atingerea obiectivelor de competitivitate economică, sustenabilitate și incluziune.
- ✓ **Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.** Prin această strategie, România și-a stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.
- ✓ **Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului IMM și Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România_Orizont 2020.** Strategia stabilește politica Guvernului României cu privire la: sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și pe piețe externe de interes; creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.

- ✓ **Strategia Nationala pentru Competitivitate 2014-2020.** Strategia Națională pentru Competitivitate reprezintă un document strategic al Ministerului Economiei, elaborat prin consultări atât cu mediul privat, cât și cu ministerele de linie, pentru corelarea intervențiilor dedicate competitivității, având în vedere domeniile naționale de excelență, inclusiv din perspectiva dimensiunii teritoriale și a dezvoltării rurale. Prin viziunea, prioritățile și obiectivele propuse, acest document strategic oferă o soluție pentru dezvoltarea economică în România pe termen scurt și mediu, soluție care să permită depășirea obstacolului de a valorifica un potențial competitiv recunoscut pe piață, dar incomplet pus în valoare pentru a crea valoare adăugată și prosperitate.
- ✓ **Strategia Nationala de Cercetare, Dezvoltare si Inovare (CDI) 2014-2020.** Strategia conține un scurt bilanț al experienței strategice anterioare și o viziune pentru cercetarea și inovarea românească în 2020; obiectivele generale și specifice ale Strategiei CDI 2014-2020; direcțiile și liniile de acțiune care susțin obiectivele specifice; impactul anticipat al Strategiei CDI 2014-2020; descrierea guvernantei sistemului CDI pentru intervalul strategic 2014-2020.
- ✓ **Strategia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca 2014-2020.** Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (SNOFM) își propune să impulsioneze eforturile de a atinge ținta de ocupare stabilită de România pentru anul 2020, și anume o rată de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64 de ani.
- ✓ **Programul National de Reforma (PNR) 2020.** PNR 2020 vizează stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, menținerea nivelului de ocupare - toate acestea urmărind reducerea decalajelor față de celelalte state membre ale UE și minimizarea efectelor negative ale crizei COVID-19.
- ✓ **Programul de guvernare 2020 - 2024** susține nou model de dezvoltare sustenabilă, axat pe investiții, stimularea și dezvoltarea capitalului, creșterea competitivității companiilor românești și transformarea digitală a economiei și administrației, eficientizarea cheltuielilor statului și combaterea sărăciei.

3. Contextul competitiv general în regiunea de Sud-Est a României

Existența unui cadru macroeconomic și financiar stabil reprezintă o precondiție pentru a crea un teren favorabil afirmării potențialului competitiv al mediului de afaceri.

România are o pondere foarte mică a antreprenorilor, de numai 56% din media europeană.

Și, totuși, două treimi din numărul de angajați se află în companii mici și mijlocii, conform statisticilor OECD.

Calitatea mediului de afaceri este un factor fundamental pentru buna funcționare a economiei, pentru atragerea/stimularea investițiilor și, implicit, pentru generarea unui nivel ridicat al competitivității economiei naționale.

Având în vedere tendințele la nivel european de analiză a componentei teritoriale a competitivității, Comisia Europeană a propus în 2011 calcularea unui Indice al Competitivității Regionale (ICR).

Metodologia de calcul pleacă de la premisa că în context spațial competitivitatea economică este determinată de un sistem complex de factori, care concentrează, între altele: valorificarea creativă și inovativă a potențialului regional, realizarea de conexiuni la nivel teritorial prin stimularea apariției și consolidării legăturilor intra și inter-industriale pe lanțurile de valoare, valorificarea patrimoniului natural și cultural, utilizarea potențialului de cercetare-inovare și îmbunătățirea conectivității și accesibilității.

Pe baza ICR, a cărei formulă de calcul urmărește îndeaproape Indicele Competitivității Globale, a fost elaborată harta competitivității regionale la nivelul Uniunii Europene. Între țările Uniunii Europene, regiunile de dezvoltare ale României se situează pe ultimele locuri atât în ceea ce privește ICR, cât și în aproape toate clasamentele indicatorilor ce compun acest indice compozit.

În aceste condiții, în cazul României politica de coeziune trebuie să contribuie nu doar la reducerea disparităților regionale, ci și la atingerea obiectivelor de competitivitate a României. Rezultatele oferite de Indicele de Potențial Competitiv (IPC) la nivel teritorial NUTS 3 (județean) ne ajută să conturăm mai clar unele aspecte economice legate de diagnoza și de măsurarea performanței economice a unui teritoriu.

Regiunea Sud-Est este una dintre cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, făcând parte din Macroregiunea 2, alături de Regiunea Nord-Est. Regiunea Sud-Est este a doua regiune ca mărime din România.

Numai două județe din regiunea SE - Constanța și Galați - depășesc media pe țară în ceea ce privește valoarea indicelui de potențial competitiv, având ca principale ramuri construcția de nave și respectiv siderurgia.

Formarea avantajelor competitive în aglomerări industriale a devenit de ceva timp o preocupare la nivel public, unde rolul cel mai important îl joacă proiectele de formare a polilor de competitivitate inițiate începând cu 2009 de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri prin Direcția de Politică Industrială.

Agglomerările care joacă rolul cel mai important la nivel național, în ceea ce privește performanța exporturilor și ocuparea forței de muncă, sunt cele în sectorul siderurgic în județul Galați, nave în Tulcea, auto în Argeș și încălțăminte în Bihor.

Referitori la piața forței de muncă din datele statistice se constată o reducere a populației active civile din Regiunea Sud-Est cu peste 9%, fapt îngrijorător, mai ales că, în ceea ce privește populația ocupată civilă, cele mai mari scăderi se înregistrează în principalele domenii de activitate din regiune, precum agricultură, silvicultură și pescuit (populația ocupată scăzut cu peste 30%), industria prelucrătoare, servicii financiare, sau asigurări.

În ceea ce privește numărul salariaților, la nivelul anului 2017, în regiune acesta era de 533.782 persoane, în creștere ușoară față de ultimii cinci ani, tendință înregistrată în toate județele regionale. Pe sexe, în regiune există un echilibru în împărțirea locurilor de muncă între bărbați și femei, cu mici disparități în afaceri. județele Constanța și Galați. Cei mai mulți salariați din regiune își desfășoară activitate în domenii precum industria prelucrătoare, comerțul cu ridicata și amănuntul, construcții, sănătate și asistență socială, învățământ și transport și depozitare. Numărul mediu al salariaților a fost relativ constant pentru majoritatea activităților economice, cu creșteri semnificative în domeniul hoteluri și restaurante, fapt explicat de creșterea numărului de hoteluri, pensiuni și restaurante din regiune, atât în scopuri turistice, cât și de afaceri.

Regiunea Sud-Est era cea de-a cincea regiune a țării din perspectiva ratei de ocupare a resurselor de muncă, cu un procent de 62,4%, cu cinci procente sub media națională, pe un trend ușor ascendent. Pe județe, se poate observa că în intervalul de timp 2007-2017, rata ocupării a scăzut în anii de criză economică 2008-2013 în toate județele regiunii, ceva mai accentuat în județele Galați și Tulcea. În 2014,

rata ocupării a cunoscut o creștere semnificativă în toate județele regiunii, cu peste 10 puncte procentuale în județele Galați, Tulcea și Vrancea.

În Regiunea Sud-Est, rata de activitate a înregistrat fluctuații în ultimii 10 ani, cu un minim în anii 2013 și 2014, în prezent fiind pe un trend ascendent, cu o valoare de 63,1% în anul 2018. La nivel județean, rata de activitate a înregistrat același trend descendent în perioada 2007-2011, crescând semnificativ începând cu anul 2013. În anul 2017, județul cu cea mai mare rată de activitate a resurselor de muncă era județul Vrancea (70,3%), urmat de Brăila (69,2%), Buzău (68,1%), Tulcea (67,9%), Constanța (66,5%) și Galați (59,2%).

Potrivit datelor INS, rata șomajului din Regiunea Sud-Est era în anul 2017 de 5,6%, cu 1.6 puncte procentuale peste media națională, șomajul fiind mai mare în rândul persoanelor de sex masculin. Județul Buzău avea, în anul 2017, cea mai mare rată a șomajului din regiune. Pe categorii de vârstă, cei mai mulți șomeri erau în rândul tinerilor între 15 și 24 de ani, sistemul educațional eșuând deseori în formarea și calificare acestora potrivit cerințelor pieței muncii.

Regiunea Sud-Est este regiunea cu cel mai mic câștig salarial nominal mediu net lunar, de doar 1987 lei în anul 2017. În plan județean, toate județele se află sub media națională, cel mai mare câștig salarial nominal mediu net fiind în Constanța, Tulcea și Galați, urmate de Buzău, Brăila și Vrancea.

Pe lângă aceste concluzii, studiile referitoare la forța de muncă din România relevă o serie de caracteristici ale forței de muncă din Regiunea Sud-Est.

Regiunea are o contribuție redusă la la structura muncitorilor calificați și asimilați din România (12,12% din totalul la nivel de economie), însă ca pondere a muncitorilor calificați în total forță de muncă la nivelul regiunii de dezvoltare (17,07%), regiunea se află pe locul 3 la nivel național. În același timp, regiunea înregistrează un deficit în ceea ce privește numărul specialiștilor în diverse domenii de activitate, aflându-se pe penultimul loc în ceea ce privește contribuția la structura acestei categorii de personal. Regiunea Sud-Est este una dintre regiunile cele mai dezvoltate în sectorul serviciilor, ponderea lucrătorilor în domeniul serviciilor fiind foarte mare

La nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Est, valoarea Produsului Intern Brut (PIB), exprimată în milioane lei, a fost de 79.909,8 milioane lei la nivelul anului 2016, mai mare cu 0,5% față de anul 2015.

Analizând datele înregistrate la nivelul Europei în ceea ce privește valoarea PIB, se poate constata faptul că Regiunea Sud-Est nu înregistrează un ritm de dezvoltare foarte accelerat.

Ritmul de creștere al valorii adăugate brute a fost în anul 2016, în Regiunea Sud-Est de 2,7%, față de anul 2015, Regiunea Sud-Est fiind devansată de regiunile București-Ilfov (8,2%), Vest (9%), Nord-Vest (7,7%) și Centru (5,2%).

În perioada 2007-2017, soldul investițiilor străine directe a fost crescător, valoarea investițiilor străine directe crescând de la 42.770 milioane euro în anul 2007 la 75.851 milioane euro în anul 2017.

La nivelul Regiunii Sud-Est au fost realizate în perioada 2007-2017 investiții străine directe în valoare de 34.023 milioane euro, acestea demonstrând faptul că Regiunea Sud-Est a atras doar 5,32% din total investițiilor străine directe realizate în România între 2007 și 2017, respectiv 638.995 milioane euro.

Evoluția mediului antreprenorial în Regiunea Sud-Est În perioada 2008-2017, Regiunea Sud-Est s-a situat pe locul al patrulea în ceea ce privește numărul unităților locale active, numărul acestora ajungând în anul 2017 la 63.203 unitati.

3.1. Contextul competitiv în județul Constanța

Sectoarele economice ale județului Constanța vizează următoarele : mijloace de transport, produse vegetale, animale vii și produse animale.

Pentru a putea construi o viziune coerentă de dezvoltare economică competitivă a regiunii Sud-Est, implicit a județului Constanța, este necesar și firesc ca analiza să fie completată de definirea câtorva premise cheie de interpretare a procesului de transformare propus. Cele patru premise ce urmează nu sunt menite a rezuma comprehensiv toate ideile de dezvoltare, ceea ce ar fi de altfel și imposibil, ci doar să esențializeze câteva direcții, cât mai simple, de construcție a viitorului.

Aceste direcții, pe scurt, se referă la:

1. Restructurarea sectoarelor economice în direcția unor poziții competitive superioare.
2. Formarea masei critice de firme competitive prin crearea unui mediu atractiv, transparent și inovativ.
3. Integrarea marilor jucători într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei.
4. Integrarea societății într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei.

Premisa viziunii 1: Valorificarea celor mai bune avantaje de care dispune județul Constanța, a specializărilor de vârf în producție și cercetare, precum și a resurselor locale de calificare, inițiativă antreprenorială și factori naturali.

Direcțiile de transformare inovativă și creatoare de bunăstare pleacă de la avantajele dovedite ale sistemului în funcție sau ceea ce unii autori preferă să numească centrul de greutate al circuitului de creare a valorii, identificat în cadrul proceselor care oferă cel mai înalt nivel de expertiză în cadrul unei economii.

Premisa viziunii 2: Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor prin reglementări transparente și stimulative pentru inovare.

Indiferent că este vorba de sectoare de înaltă performanță sau aflate în creștere, valorificarea resurselor este optimă într-un mediu care oferă oportunități egale pentru toți și atractive pentru dezvoltarea afacerilor. Pervertirea șanselor pentru câștiguri oneste va lăsa în economie doar pe cei mai neputincioși, mai puțin inovativi și incapabili să își asume riscuri antreprenoriale.

Responsabilitatea creării unui mediu atractiv pentru muncă și inovație revine deopotrivă autorităților și mediului privat. În primul rând, pentru a realiza o integrare negativă a pieței, prin eliminarea barierelor în valorificarea inițiativei de afaceri.

Premisa viziunii 3: Formularea direcțiilor de politică publică în jurul inițiativelor și realizărilor cu impact major asupra creării valorii adăugate în mediul de afaceri.

Dezvoltarea competitivă a județului Constanța nu trebuie să plece de la o listă de deziderate fragmentate și de la presupunerea că este un proces care poate fi împins de către sectorul public către o masă amorfă de mici actori privați, de la care s-ar aștepta o mobilizare exemplară. Pentru a urni un proces notabil de transformare, este nevoie de concentrarea eforturilor și cuplarea cu proiectele semnificative deja propuse de marii actori privați.

Inițiativele în stare să conducă la efecte considerabile de avans competitiv urmează ca o regulă planurile de afaceri verificate de piață și promițătoare pentru succesul în afaceri, care de obicei sunt angajate de firmele mari, capabile să-și asume în primul rând riscuri mari ale nereușitei.

Rolul special al marilor firme în crearea bunăstării este esențial nu doar pentru a susține ambiția de avans competitiv pe piețele internaționale, dar și din perspectiva multiplicării bunăstării în întreaga societate, prin efecte de imitație și emulație prin antrenarea IMM-urilor, responsabile pentru 51% din valoarea adăugată și cca. 66% din angajații din economia românească³³. Realizarea unui mecanism de piață funcțional, stimulativ pentru avans competitiv, are loc prin sinergia acestor doi mari actori ai unei economii, firmele mari și IMM, când atuurile fiecăruia se amplifică prin feedback pozitiv într-o rețea de interdependențe sectoriale.

Premisa viziunii 4: Corelarea inițiativelor de dezvoltare la nivel sectorial, teritorial și societal pentru formarea eficientă și integrată a avantajelor competitive.

Dincolo de relația funcțională particulară între firmele mari și cele mici și mijlocii, economia modernă a dezvoltat un sistem foarte avansat de transformare dinamică a afacerilor, un ecosistem de afaceri, care poate fi reprezentat ca un țesut socio-economic dens caracterizat (1) la nivel sectorial prin amplificarea nișelor de specializare intra și inter-ramuri, (2) la nivel teritorial prin rolul în creștere a economiei locale bazate de factori de producție singolari (de ex. know-how, cunoașterea tacită, capitalul social, identitatea teritorială) și (3) la nivel societal prin diversificarea planurilor de afaceri către activități economice destinate îmbunătățirii calității vieții.

La nivel sectorial, dezvoltarea colaborării cu alte sectoare de activitate pe orizontală (același profil de activitate) și pe verticală (diferite ramuri de activitate înrudite) are loc pe segmente de specializare care presupun interdependențe sectoriale foarte strânse. De asemenea la nivel sectorial, este necesar să se asigure utilizarea eficientă și durabilă a resurselor, inclusiv a materiilor prime.

La nivel teritorial, apariția unor autentice economii teritoriale cu responsabilități de planificare și decizie a căpătat o amploare deosebită.

Există condiții extrem de diverse de dezvoltare a afacerilor la nivel regional și local, iar acest lucru reprezintă o oportunitate de valorificat prin integrarea teritorială a pieței și dezvoltarea economiei regionale.

La nivel societal, inițiativele așteptate de la mediul privat, prin care acesta poate contribui în măsura cea mai importantă la dezvoltarea generală a societății, includ și direcții de acțiune cu impact asupra rezolvării a unor provocări societale, anume globalizarea, schimbarea demografică, degradarea mediului înconjurător, migrația, schimbarea climatică, consumul energetic, precum și consecințele economice și sociale ale crizei.

Prin urmare, activitatea de creare de valoare economică reflectă în prezent schimbarea premiselor creșterii economice de la economia industrială la cea bazată pe cunoaștere, cunoscând transformări la nivel sectorial, teritorial și societal. Fundamentarea viziunii pe ecosistemul de afaceri reprezintă acceptarea unei perspective deschise și moderne asupra formării avantajelor competitive în economie.

3.2. Contextul competitiv în județul Buzău

Concurența este forța de declanșare a mecanismelor de funcționare ale oricărei economii de piață.

În condițiile moderne contemporane, concurența este determinantă pentru dezvoltarea afacerilor, în timp ce competitivitatea este cea mai importantă condiție pentru prosperitatea afacerilor.

Domeniul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) noi, care au un potențial extraordinar de adaptare flexibilă la circumstanțele economice ale țării și schimbarea conjuncturii pieței - este de o importanță majoră pentru dezvoltarea economică națională.

Schimbările tehnologice rapide și globalizarea pieței au un impact semnificativ asupra mediului concurențial în afaceri și creează noi posibilități de consolidare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri).

Se poate spune că economia modernă bazată pe cunoaștere cuprinde o mare varietate de metode financiare și de producție, creativitate și inovare, expertiză și eficiență ridicată a resurselor umane. Nerespectarea regulilor de concurență trebuie eliminată. Prin urmare, concurența nu mai este privită exclusiv la nivel național sau internațional, ci, astăzi, este recunoscută ca având o dimensiune globală. În consecință, politicile Uniunii Europene urmăresc să asigure nu numai un mediu mai favorabil pentru întreprinderile nou-înființate ci și dezvoltarea în continuare a întreprinderilor mici și mijlocii existente și realizarea de avantaje competitive ale pieței unice europene.

Privită din punct de vedere al strategiei naționale pentru competitivitate, ideea de dimensiune teritorială a competitivității are o importanță deosebită prin faptul că recunoaște rolul zonelor urbane, ariilor funcționale, a zonelor defavorizate din punct de vedere geografic, precum și construirea unei abordări la nivel macro-regional. În acest sens, concentrarea tematică și prioritățile de investiții publice trebuie să fie corelate cu principalele obiective/chei teritoriale (care fac legătura între priorități teritoriale și obiective de dezvoltare economică și socială): accesibilitate, servicii economice de interes general, valorizarea potențialului teritorial, punerea în rețea a orașelor, susținerea ariilor funcționale.

Într-o analiză a economiilor locale, care urmărește identificarea coeficientului de potențial competitiv Județul Buzău confruntă un risc potențial la nivel social care rezultă din prezența unor companii cu un număr mare de salariați, dar cu performanțe economice relativ slabe.

De asemenea, un alt concept important în strategia națională pentru competitivitate este ideea de aglomerare economică de importanță regională, iar în regiunea sud-est sectoarele în care județul Buzău se remarcă sunt materii textile și articole din acestea și metale comune și articole din acestea.

Un sistem esențial pentru creșterea competitivității într-o regiune/județ este sistemul de cercetare, dezvoltare, inovare. O capacitate sporită de cercetare-dezvoltare și inovare în toate sectoarele economiei, combinată cu o utilizare mai eficientă a resurselor va îmbunătăți competitivitatea și vor accelera crearea de locuri de muncă. Investirea în tehnologii mai ecologice, cu emisii reduse de carbon va proteja mediul, va contribui la combaterea schimbărilor climatice și va crea noi oportunități de afaceri și noi locuri de muncă.

Indicatori economici ai județului Buzău

Regiunea	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018*	Anul 2019*
Sud-Est	71.597,90	75.316,10	76.154,90	79.884,40	87.914,50	99.087	109.268
Buzău	9.590,50	9.466,40	10.276,40	10.449,70	11.879,70	13.363	14.815

Situația totală a salariaților la nivelul Regiunii Sud-Est

Regiunea	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Sud-Est	531.443	537.565	549.202	556.197	570.017	570.892
Buzău	81.181	82.378	84.172	83.857	85.196	85.785

În cadrul regiunii, în Județul Buzău sunt înregistrați cei mai mulți șomeri, aceștia constituind în 2018 - 27,15% din totalul regional.

Câștigul salarial mediu brut la nivelul Regiunii Sud-Est

Regiunea	Anul 2013		Anul 2018	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Sud-Est	2.008	1.770	3.747	3.688
Buzău	1.860	1.691	3.604	3.546

Numărul întreprinderilor active la nivelul Regiunii Sud-Est

Regiunea	Anul 2013		Anul 2014		Anul 2015		Anul 2016		Anul 2017		Anul 2018	
	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.
Sud-Est	56.292	130	57.888	137	58.027	151	59.009	153	61.289	140	63.232	134
Buzău	8.653	23	8.943	25	8.990	27	9.230	25	9.620	27	9.773	27

Antreprenoriatul social este o altă direcție de dezvoltare a ideii de competitivitate la nivelul antreprenorial. Promovarea antreprenoriatului social a devenit una dintre prioritățile strategice atât la nivel național, cât și european.

Studiile arată că la nivelul Uniunii Europene una din patru firme nou înființate are profil social. Antreprenoriatul social presupune inițierea proiectului de afaceri într-o zonă ce necesită inovația, având drept obiectiv asigurarea unor nevoi ale unui grup de persoane care este, de cele mai multe ori, aflat într-o situație de risc sau defavorizat social.

Creșterea previzionată a PIB-ului cu 24,2% pentru anul 2019, susține o dezvoltare economică în continuă creștere. Județul Buzău ocupa locul al treilea în Regiunea Sud-Est ca număr de comercianți înregistrați, fiind depășit de Constanța și Galați.

Atractivitatea economică mare a județului Buzău se datorează poziției sale geografice de nod de comunicații între cele trei regiuni istorice, apropierea de București (și implicit de aeroportul Otopeni) și apropierea de porturile la Dunăre din Braila și Galați și mai ales de portul Constanța (toate în Regiune).

Se constată în județul Buzău:

- Creșterea numărului de societăți comerciale active;
- Creșterea numărului de societăți comerciale private;
- Creșterea numărului de microîntreprinderi și I.M.M.-uri;
- Creșterea societăților comerciale în construcții, transport, depozitare și comunicații, sănătate și asistență socială;
- Număr mare de investiții străine;
- Industree competitive la export;
- Forță de muncă disponibilă și bine pregătită în domenii diversificate;

Județul Buzău este singurul loc din țară unde se fabrică anumite produse competitive: aparate de cale ferată, traverse metalice, garnituri de frâna și elemente de etanșare pentru autovehicule, cord metalic pentru armarea pneurilor; pulberi metalice pentru compoziția electrozilor de sudură, cât și pentru sinterizarea unor piese mecanice sau pentru recondiționarea de piese uzate, echipamente și sisteme complexe de purificare a apei, precum și a altor fluide alimentare, marca Aquator, care înglobează cartușe filtrante sau filtrant-absorbante în combinație cu alte tehnologii de filtrare (deionizare, oxidare cu lumina ultravioletă, ultra filtrare);

Pentru alte câteva produse Buzăul ocupa un loc important în economia națională: electrozi de sudură, parbrize pentru autovehicule, filtre de aer și de ulei pentru autovehicule, organe de asamblare (șuruburi, șaibe, piulițe, nituri, prizoane etc...), produse ale industriei de echipamente electrice și optice, producție de malț, producție de bere;

Relief este variat, calitatea este deosebită a stratului fertil și condiții climatice sunt favorabile agriculturii.

Profil agricol este diversificat. Cultivarea aproape a tuturor soiurilor de plante specifice zonei și climei României.

Sectorul privat detine o pondere mare a terenului agricol din județul Buzău (peste 90%).

Sectorul privat deține o pondere mare din producția agricolă (atât creșterea plantelor cât și creșterea animalelor), (peste 90%). Crește constant numărul de societăți agricole și suprafețele patrimoniului viticol.

Sunt podgorii renumite cultivate cu soiuri de calitate (Pietroasele, Budureasa, Domeniile Franco-Romane) și vinuri premiate la concursuri internaționale (Tămâioasa Românească, Feteasca Neagra).

Există o stațiune de cercetare viticolă la Pietroasele;

Se remarcă o creșterea semnificativă a fermelor de animale și a numărului de capete, precum și o creșterea semnificativă a unităților de procesare a produselor agricole și zootehnice.

Există infrastructura dezvoltată în domeniul comerțului și un număr mare de firme de comerț.

Sunt 10 produse înregistrate ca produse tradiționale: cârnații de Pleșcoi, pastrama de Pleșcoi, babicul sârbesc de Buzău, covrigii de Buzău, brânzeturile din lapte de capra, cașcaval și brânza de burduf, vârzovul de păstrăv, vinul Tămâioasa Românească, țuica de Pătârlagele, pâinea țărăneasca;

Potențial turistic demonstrat și diversificat cu locuri, rezervații naturale, așezări religioase, așezări, situri și monumente ale naturii unice în Europa

3.3. Contextul competitiv în județul Brăila

Orașul este situat în partea de sud est a României, fiind al 11 lea oraș ca mărime din România. Brăila este centru regional feroviar este port fluvial - maritim. La nivelul municipiului Brăila un rol important au următoarele activități economice: construcțiile metalice, confecțiile metalurgice, mașini și echipamente, reparații și construcții de nave, turismul, producția și distribuția de energie electrică, producția și distribuția de alimente, băuturi mobilier și articole de mobilă.

Zona Liberă Brăila funcționează și oferă o serie de facilități firmelor, dispunând de o importantă infrastructură de afaceri.

Cea mai mare concentrare de capital străin se găsește în județul Brăila în sectorul producției industriale, lideri fiind norvegienii care dețin în momentul de față Șantierul Naval "VARD Brăila", iar principala țintă a italienilor a fost domeniul agricol și confecțiile textile. O fabrică specializată în producția de aparate de iluminat a fost inaugurată, în mai 2019 la Brăila. Noua unitate de producție a companiei Glorious Lighting S.R.L., cu o valoare investițională de 17 milioane de euro, a angajat, în prima fază, 200 de persoane.

Compania Glorious Lighting planuiește să mai investească, în următorii 5 ani, 15 milioane de euro și să ajungă la un număr de 800 angajați. Firmele din județul Brăila exporta, mijloace și materiale de transport, ponderea acestor produse fiind de 49,88% din total exporturilor realizate de firmele din județul Brăila, textile și articole din textile (17,89%) și animale vii și produse animale (10,84%).

Pentru perioada de programare 2014-2020, Uniunea Europeană a adoptat un Cadru Strategic Comun (CSC) care transpune obiectivele și țintele strategiei UE pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (Europa 2020) în acțiuni cheie pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit.

CSC prevede necesitatea coordonării fondurilor europene în vederea concentrării resurselor asupra obiectivelor Strategiei Europa 2020 prin intermediul unui set comun de obiective tematice, la atingerea

căroră vor contribui fondurile comunitare. Aceste obiective tematice vizează creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și o prioritate orizontală, după cum urmează:

Creștere inteligentă:

1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării
2. Îmbunătățirea utilizării, calității și accesului la tehnologia informației și a comunicațiilor
3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii

Creștere durabilă:

1. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele
2. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și managementul riscurilor
3. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
4. Promovarea transportului sustenabil și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

Creștere favorabilă incluziunii:

1. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
2. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
3. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții

Prioritate orizontală:

Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă Obiectivele Strategiei Europa 2020 vizează un set de domenii cheie pentru asigurarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii pentru care, la nivelul UE, au fost stabilite ținte cantitative, și anume: forță de muncă, cercetare și dezvoltare, schimbări climatice și energie, educație și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. Gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate se monitorizează prin intermediul unui set unic de indicatori, la nivelul fiecărui stat membru, valorile acestora și seriile de timp fiind disponibile pe site-ul Eurostat.

De asemenea, cu impact asupra dezvoltării regionale, pentru perioada 2014-2020 a fost elaborată Strategia Națională pentru Sectorul Pescăresc¹⁵(SNSP) care are ca obiectiv general dezvoltarea unui sector pescăresc competitiv, durabil și atractiv. Pentru corelarea cu prioritățile UE prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului și de Regulamentul

(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind FEDR, FSE, FC, FEADR și FEPAM, și a unor dispoziții generale privind FEDR, FSE, FC și FEPAM, care reglementează principala resursă financiară pentru implementarea SNSP, obiectivele specifice ale acestora sunt structurate după următoarele direcții de acțiune:

- Încurajarea pescăriilor și a acvaculturii inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere, inclusiv a prelucrării conexe;
- Promovarea pescăriilor și a acvaculturii sustenabile și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inclusiv a prelucrării conexe;
- Întărirea sistemului de control, inspecție și punere în aplicare și ameliorarea activităților de colectare a datelor;
- Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale.

Uniunea Europeană a elaborat Strategia privind Regiunea Dunării, în cadrul căreia sunt conturate patru priorități, denumite „piloni”:

1. conectarea regiunii Dunării;
2. protecția mediului în regiunea Dunării;
3. asigurarea prosperității regiunii Dunării;
4. consolidarea regiunii Dunării.

Pentru evidențierea poziției municipiului Brăila între orașele dunărene a fost elaborată o analiză comparativă cu 5 orașe din state membre ale Uniunii Europene, dar și din afara ei. Analiza a urmărit factorii dezvoltării locale, fiind focalizată pe: accesibilitate, conectivitate, diversitate economică, educație și, nu în ultimul rând, pe cultură. Criteriile după care s-a făcut selecția orașelor cu care Brăila este comparată sunt: accesibilitatea, educația, activitatea economică, cultura și istoria orașului (toate având o istorie îndelungată și un patrimoniu arhitectural apreciabil). Orașele alese sunt: Ruse (Bulgaria), Novi Sad (Serbia), Linz (Austria), Gyor (Ungaria) și Galați (România).

Orașul Brăila este un oraș accesibil, care are vestigii istorice importante, precum și premise de dezvoltare. În comparație cu celelalte orașe prezentate, Brăila nu se situează pe o poziție fruntașă în ceea ce privește activitatea economică, conectivitatea, activitatea educațională. Un atu al orașului este dat de viața culturală importantă. Brăila deține un patrimoniu natural și construit valoros, însă acesta încă nu este pus în valoare suficient, fiind necesară o promovare mai accentuată a orașului la nivel internațional, lucru evident și pentru Ruse și Galați.

În ceea ce privește competiția națională este important să privim Brăila în comparație cu alte orașe care prezintă unele similarități. În acest sens au fost aleși polii de dezvoltare urbană, Brăila fiind unul dintre acestea. Dacă în capitolul anterior a fost analizată poziția municipiului Brăila în raport cu alte orașe din Europa Centrală și de Est, la nivel național Brăila intră în competiție cu orașe similare ca dimensiuni și oportunități de dezvoltare și anume cu polii de dezvoltare, repartizați în șapte din cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

Astfel, polii de dezvoltare urbană sunt reprezentați de 13 municipii (Arad, Baia-Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu-Mureș) care au fost prin programul operațional regional, ținta unor investiții prioritare. Conform Programul Operațional Regional 2007 - 2013 acestea s-au încadrat în Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere.

La nivel național, competiția între polii de dezvoltare arăta astfel:

- Din punct de vedere al diversității economice, ponderea cea mai mare a capitalului străin s-a realizat în Oradea, unde totodată și numărul total de firme este foarte mare (un maxim de 12.169 de firme printre cele 13 orașe poli de dezvoltare). Brăila se situează pe locul 9 din cele 13 orașe analizate. În Brăila predomină firmele cu cifra de afaceri între 100.000 și 1.000.000 lei, situându-se la mijlocul clasamentului, după orașe precum Sibiu, Galați, Oradea, Suceava, Bacău. În ceea ce privește numărul firmelor cu cifră de afaceri mare, acesta este destul de redus, Brăila depășind orașe precum Suceava, Satu Mare și Deva. Brăila deține peste 80% din numărul de firme înregistrate la nivel județean, în situație similară fiind și Galați. La polul opus se află Suceava, cu doar 30 %. Brăila înregistrează o rată a șomajului mai mică decât a multor poli de dezvoltare, mai bine la acest capitol situându-se Arad și Satu Mare.
- În ceea ce privește învățământul superior, în Brăila au filiale trei universități, dar numărul de studenți este unul redus, de doar 920. Pentru perioada de programare 2014-2020, s-a pus un accent foarte mare pe dezvoltarea de parteneriate urban - urban, cât și parteneriate urban - rural. O modalitate de creștere a capacității administrative a instituțiilor din administrația publică este dată și de mecanismele de cooperare/colaborare/parteneriat. Fenomenul a luat amploare în ultimii ani și a îmbrăcat o diversitate de forme: asociații de dezvoltare intercomunitară, grupuri de acțiune locală, parteneriate public-public, public-privat, forme de cooperare/colaborare bilaterală, multilaterală etc., atât ca urmare a conștientizării avantajelor de către instituțiile din administrația publică, cât și ca urmare a introducerii în grilele de

evaluare a cererilor de finanțare pentru proiectele finanțate din fonduri structurale a unor punctaje suplimentare pentru proiectele depuse în parteneriat.

3.4. Contextul competitiv în județul Vrancea

Activitățile din comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante, informații și comunicații, au ponderi din VAB sub media regională, plasând județul pe penultimul loc în cadrul regiunii (14,9% județul Buzău față de 17,1% media regională).

În județul Vrancea s-au înregistrat în perioada 2009-2014 trenduri crescătoare în ceea ce privește ponderea la formarea VAB județean, pentru următoarele sectoare economice: Tranzacții imobiliare și Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială.

Este de remarcat scăderea semnificativă a ponderii industriei în formarea VAB județean, de la 30,3% în 2010, la 22% în 2014.

În județul Vrancea, în anul 2015, sunt majoritare firmele din Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu 41% din totalul firmelor locale active în anul 2015.

Firmele din sectorul industria prelucrătoare, cu o pondere de 12,5% din totalul firmelor active se situează pe poziția a doua. Firmele cu obiect de activitate în construcții dețin 9% din totalul firmelor din județ. Firmele din sectorul Transport și depozitare dețin 6,9% din totalul firmelor din județ iar firmele din sectorul Agricultură, silvicultură și pescuit 7%.

Activitățile profesionale, științifice și tehnice se derulează în firme care dețin 6,3% din totalul firmelor din județ. Firmele din sectorul Hoteluri și restaurante dețin 4,2%. În intervalul cuprins între anii 2008 și 2015 s-a produs o scădere a numărului de firme locale active, cu 571 de firme, de la 6950 firme în 2008 la 6379 în 2015. Cea mai mare scădere s-a înregistrat în sectorul economic Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, scădere cu 629 de firme.

În construcții scăderea a fost cu 137 de firme. Este de remarcat faptul că în sectoarele economice Agricultură, silvicultură și pescuit, Hoteluri și restaurante, Intermedieri financiare și asigurări numărul de firme locale active a PRAI al Regiunii de Dezvoltare Sud - Est, 2016-2025 49 crescut în perioada analizată.

Cea mai mare creștere a fost înregistrată în sectorul Agricultură, silvicultură și pescuit, creștere cu 163 de unități în perioada 2008 - 2015. Pe clase de mărime, unitățile cu până la 10 angajați sunt majoritare, reprezentând, în 2015, 87,8% din totalul firmelor active. În perioada 2008 - 2015 se constată o scădere a numărului unităților locale active din toate clasele de mărime.

Cea mai mare scădere, în cifre absolute, s-a înregistrat la firmele cu până la 9 salariați, scăderea fiind de 7064 de firme, de la 59612 firme în 2008 la 52548 firme în 2015. Firmele cu 50-249 salariați au înregistrat o scădere cu 17,8% în 2015 față de 2008, de la 1247 firme în 2008 la 1047 firme în 2015. Procentual, cea mai mare scădere s-a înregistrat la firmele mari, cu peste 250 de salariați, la acestea scăderea fiind cu 18,9% în 2015 față de 2008 (de la 217 firme în 2008 la 176 firme în 2015).

În toate județele regiunii s-au înregistrat scăderi ale numărului de firme active la toate clasele de mărime, cu excepția județului Buzău și a județului Vrancea. În județul Buzău numărul firmelor active cu 10-49 salariați a crescut în 2015 față de 2008 cu 113 unități. În județul Vrancea aceeași categorie de unități locale active a crescut în perioada analizată cu 17 unități iar numărul unităților cu peste 250 de salariați s-a păstrat neschimbat.

Numărul de personal din unitățile locale active din regiune a scăzut în perioada 2008-2015 toate activitățile economice, cu excepția activităților: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; hoteluri și restaurante; informații și comunicații, tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor; învățământ; sănătate și asistență socială; alte activități de servicii, în care s-au înregistrat creșteri modeste.

Cele mai mari scăderi ale numărului de personal, în perioada analizată, au avut loc în: – industria prelucrătoare - scădere cu 39900 persoane (scădere cu 24,7%) – comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea auto și motociclete - scădere cu 27280 persoane (scădere cu 21,4%) – construcții - scădere cu 22846 persoane (scădere cu 36,2%) – transport și depozitare - scădere cu 7817 persoane (scădere cu 15,1%) – producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat - scădere cu 3674 persoane (scădere cu 32,9%) – industria extractivă - scădere cu 1210 persoane (scădere cu 24,9%)

Activitățile economice în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de personal în perioada 2008-2015 sunt: – distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare - creștere cu 983

de persoane (creștere cu 8,1%) – hoteluri si restaurante - creștere cu 1418 persoane (creștere cu 6,9%) – informații si comunicații - creștere cu 461 de persoane (creștere cu 6,1%) – tranzacții imobiliare, închirieri si activități de servicii prestate în principal întreprinderilor - creștere cu 1052 de persoane (creștere cu 2,5%).

S-au înregistrat creșteri ale numărului de personal și din învățământ, sănătate și asistență socială, alte activități de servicii. Ca ponderi, activitățile din industria prelucrătoare dețin în anul 2015, la nivelul Regiunii Sud - Est cea mai mare pondere a numărului de personal, 28,9%, urmate de activitățile din comerț cu ridicata si cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor, cu 23,9%.

Activitățile de transport si depozitare au o pondere a numărului de personal de 10,5%, iar activitățile din construcții 9,6%. Tranzacțiile imobiliare, închirierile si activitățile de servicii prestate în principal întreprinderilor au o pondere a numărului de personal de 10,4% din totalul personalului din unitățile locale. Activitățile din hoteluri și restaurante dețin o pondere a numărului de personal de 5,2%.

3.5. Contextul competitiv în județul Tulcea

Un ecosistem dinamic de IMM-uri și startup-uri este important în orice economie sănătoasă pentru a-l putea dezvolta, este vital ca reprezentanții săi să aibă o înțelegere cât mai cuprinzătoare a tuturor particularităților sale.

Conform datelor furnizate de Comisia Europeană, fondatorul unui IMM este de gen masculin (82,8% dintre persoanele care au înființat o firmă), are diplomă universitară (84,8% dintre fondatori), are în prezent 38 de ani și avea 35 de ani când a fondat afacerea. Acest lucru subliniază faptul că, în realitate, cei mai mulți fondatori au competențe dobândite în urma educației din universitate (84,8%), cunoștințe practice și experiență.

Aceasta arată și că mediul de dezvoltare a startup-urilor si IMM-urilor este unul sofisticat si aparte. Conform datelor furnizate de Registrul Comerțului, numărul de companii nou înființate este în creștere - în 2019 s-au înființat peste 116.000 de companii și PFA-uri.

Cele mai populare domenii sunt în domeniile:

- Comerț,
- Construcții,
- Transporturi,

- Activități profesionale, științifice și tehnice.

Din punct de vedere demografic, proporția de fondatori bărbați versus fondatori femei este dezechilibrată. Datele din 2019 ne arată că procentajul cel mai ridicat este reprezentat de:

- persoanele de sex masculin - 62,52%,
- ponderea persoanelor de sex feminin fiind la 37,48%.

În medie, fondatorii afacerilor românești sunt:

- persoane de sex masculin
- cu vârsta cuprinsă între 40 - 49 de ani
- cu studii superioare.

Aceste date furnizate de către studiul ROWIN sursa: <https://www.impacthub.ro>, indica faptul ca antreprenoriatul in Romania este reprezentat de un procent de:

- 41% dintre afaceri sunt un mix între B2B și B2C, iar proporția B2B versus B2C este echilibrată: fiecare reprezintă câte 29% din totalul firmelor existente si demarate
- 28% dintre ele adresează piața locală, 33% - națională, 10% - regională și 29% internațională.

La nivelul județului Tulcea, așa cum se constata la nivelul întregii regiuni de dezvoltare firmele și nivelul antreprenoriatului, implicit Dezvoltarea sectorului de afaceri cunoaște în cadrul Regiunii un **mediu favorabil** care în anul 2018 zona a prezentat o **creștere de 12,3%** a numărului de întreprinderi raportat la cifrele din anul 2013 când la nivel de regiune se înregistrau 56.292 de întreprinderi.

Pe baza informațiilor oferite de Institutul Național de Statistică se pot reliefa următoarele aspecte:

- la nivel total, în anul 2018 s-a înregistrat un număr de **63.232 de întreprinderi active**;
- **Județul Tulcea prezintă un număr de 19.473 de întreprinderi declarate iar active 4.882** întreprinderi în anul 2018 fiind cea mai mică dezvoltare a sectorului antreprenorial la nivelul regiunii. acestea constituie 7,7% din totalul întreprinderilor active in regiune.

Tabelul 1. Numărul întreprinderilor active la nivelul Regiunii Sud-Est

Regiunea	Anul 2013		Anul 2014		Anul 2015		Anul 2016		Anul 2017		Anul 2018	
	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.	Total	250+ sal.
Sud-Est	56,292	130	57,888	137	58,027	151	59,009	153	61,289	140	63,232	134
Brăila	6,102	16	6,206	17	6,195	19	6,163	21	6,347	15	6,527	13
Buzău	8,653	23	8,943	25	8,990	27	9,230	25	9,620	27	9,773	27

Constanța	20,28 4	44	20,81 6	41	20,68 4	47	20,83 1	48	21,83 1	40	22,60 6	39
Galați	10,97 5	24	11,29 2	28	11,45 6	31	11,80 9	31	12,13 3	29	12,51 2	30
Tulcea	4,381	8	4,523	11	4,516	11	4,665	10	4,731	10	4,882	8
Vrancea	5,897	15	6,108	15	6,186	16	6,311	18	6,627	19	6,932	17

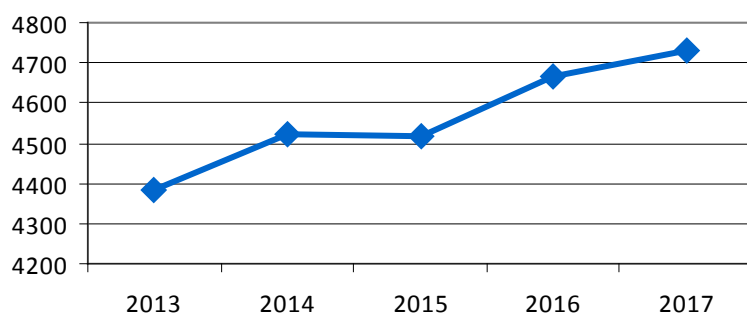
Sursa: INS

Conform datelor statistice furnizate de DJS TULCEA (sursa: <https://tulcea.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>) situatia intreprinderilor active la nivelul inceputului anului 2018 este prezentata in tabelul de mai jos:

Indicator	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
➤ Întreprinderi active (numar)	4381	4523	4516	4665	4731

Grafic evolutia acestora este prezentata in figura de mai jos:

Evoluția numărului de întreprinderi active în perioada 2013 – 2017

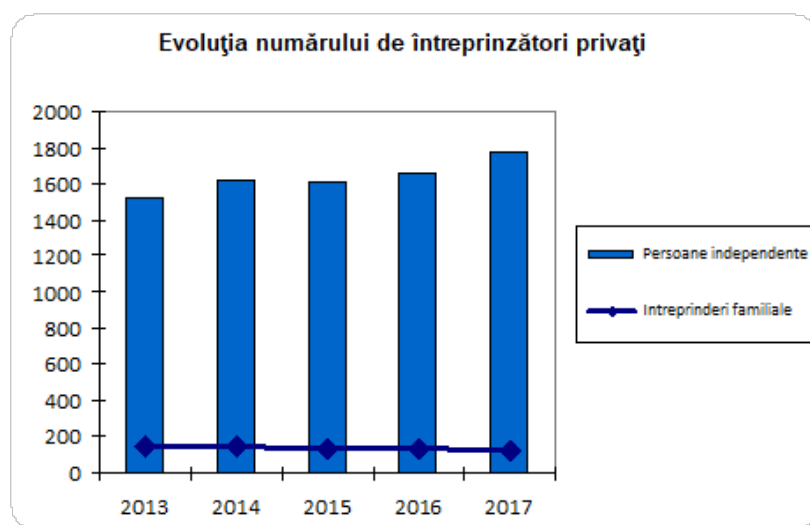
Asa dupa cum se observa la nivelul judetului Tulcea acestea au cunoscut un trend ascendent numarul mediu de intreprinderi infiintate si active crescand cu un numar mediu de de 125 intreprinderi/an. Singura perioada in care s-a inregistrat un regres a fost in p[erioda 2014 - 2015 cand numarul de intreprinderi active a scazut cu 7 in 2015 fata de anul 2014.

In ceea ce priveste numarul firmelor de natura intreprinzatori privati (PFA, II si IF) evoluta acestora pentru aceeasi perioada de timp raporatata de DSJ TULCEA (<https://tulcea.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>) este prezentata in tabelul de mai jos:

Indicator	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017

➤ Intreprinderi familiale (numar)	147	150	139	133	128
➤ Persoane independente	1524	1617	1610	1665	1774

Grafic aceasta evolutie este prezentata in figura de mai jos:

intreprinderile familiale predomina.

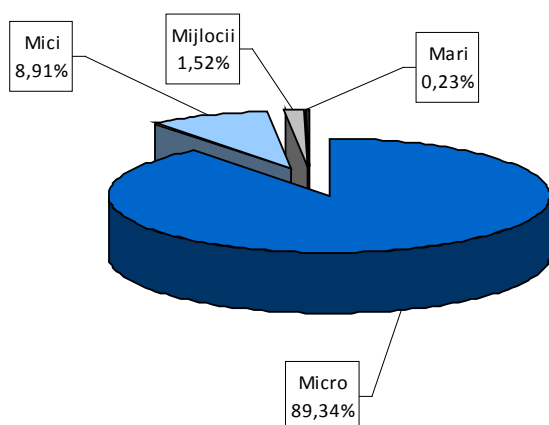
Dupa clasa de marime a acestora, numarul de salariați raportati, situatia la nivelul judetului Tulcea este prezentata in tabelul de mai jos:

Denumire indicatori	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
➤ Întreprinderi active	4381	4523	4516	4665	4731
din care:					
• Micro (0 - 9 salariați)	3882	4036	4020	4152	4227
• Mici (10 - 49 salariați)	413	405	414	435	422
• Mijlocii (50 - 249 salariați)	78	71	71	68	72
• Mari (250 salariați și peste)	8	11	11	10	10

Sursa: <https://tulcea.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>

Grafic aceasta repartitie a intreprinderilor, dupa categoria de intreprindere, de la nivelul judetului este prezantata in urmatoarea figura.

Întreprinderi active după mărime în anul 2017

Dupa cum se poate observa numarul predominant al intreprinderilor este cel al firmelor din categoria microintreprinderilor cu o proportie de 89.3% din totalul intreprinderilor, urmate de intreprinderile mici cu o proportie de 8.9%, intreprinderile mijlocii 1.52% si intreprinderile mari cu 0.23%.

Astfel judetul Tulcea se incadreaza in specifiul regional si national in care nivelul microintreprinderilor este cel care asigura energia economica si

dinamica la nivel judetean in concordanta cu analizele regionale si nationale privind dinamica sectorului IMM-urilor.

La nivelul judetului TULCEA, evolutia si dinamica intreprinderilor pe categoriile de ramuri ale economiei nationale este prezentata evolutiv in tabelul de mai jos:

Denumirea activității	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
➤ Întreprinderi active	4381	4523	4516	4665	4731
din care:					
Agricultură, silvicultură și pescuit	456	483	519	542	568
Industrie extractivă	21	20	20	20	19
Industrie prelucrătoare	361	364	361	365	366
Producerea și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	21	30	33	27	19
Distribuția apei; salubritate, gestiunea deșeurilor, activități de decontaminare	56	56	51	49	53
Construcții	305	312	291	299	304
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și	1587	1613	1525	1553	1518

motocicletelor					
Transport și depozitare	373	402	414	428	455
Hoteluri și restaurante	327	337	345	377	382
Informații și comunicații	71	75	78	83	81
Intermedieri financiare și asigurări	33	32	37	39	41
Tranzacții imobiliare	72	76	76	73	85
Activități profesionale, științifice și tehnice	315	329	346	355	369
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	127	131	131	146	138
Învățământ ^{*/}	29	28	33	37	37
Sănătate și asistență socială ^{*/}	104	108	109	118	130
Activități de spectacole, culturale și recreative	37	39	43	49	50
Alte activități de servicii	86	88	104	105	116

Dupa cum se observa numarul de intreprinderi la nivelul judetului au avut unele cresteri cum ar fi domeniul agricol, dar si scaderi cum ar f domneiuil industriei extractive. LA fel se constata o crestere in sectoarele: Industriei prelucrătoare, Transport și depozitare, Hoteluri și restaurante, Informații și comunicații, Intermedieri financiare și asigurări, Tranzacții imobiliare si Activități profesionale, științifice și tehnice. Se constata scaderi in sectoarele: Construcții, Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor etc.

Referitor la cifra de afaceri relizata pe sectoare de activitate si investitiile acestor intreprinderi situatia centralizata este prezentata in tabelul de mai jos:

Indicator	UM	Anii				
		2013	2014	2015	2016	2017 ^{*/}
Cifra de afaceri din unități locale active	mil.lei	5489	5848	5954	6826	6335
-industria extractivă	mil.lei	86	65	110	95	81
-industria prelucrătoare	mil.lei	2176	2094	2460	2000	2132
-producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	mil.lei	138	96	133	192	41
-distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor	mil.lei	89	90	83	108	141

-construcții	mil.lei	296	373	537	231	203
-comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	mil.lei	2421	2586	2690	2960	3745
-transport și depozitare	mil.lei	196	221	303	357	352
-hoteluri și restaurante	mil.lei	118	117	153	165	174
-informații și comunicații	mil.lei	98	61	57	60	65
-tranzacții imobiliare	mil.lei	128	144	183	165	166
-învățământ	mil.lei	4	4	4	6	7
-sănătate și asistență socială	mil.lei	17	22	25	32	39
-alte activități de servicii	mil.lei	79	80	89	112	144
Investiții brute din unități locale active	mil.lei	842	527	668	466	581
-industria extractivă	mil.lei	12	1	2	3	5
-industria prelucrătoare	mil.lei	235	243	154	160	229
-producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	mil.lei	230	20	21	25	6
-distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor	mil.lei	52	65	230	5	80
-construcții	mil.lei	16	21	18	20	40
-comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	mil.lei	88	98	80	109	90
-transport și depozitare	mil.lei	129	24	89	46	45
-hoteluri și restaurante	mil.lei	52	26	40	65	41
-informații și comunicații	mil.lei	4	3	7	7	7
-tranzacții imobiliare	mil.lei	18	20	19	33	25
-învățământ	mil.lei	0	1	1	1	1
-sănătate și asistență socială	mil.lei	3	3	5	5	6
-alte activități de servicii	mil.lei	2	3	4	4	7

Se poate observa ca cea mai mare cifra de afaceri este realizata in sectorul comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, urmata de industria prelucrătoare si sectorul

transport și depozitare. În ceea ce privește situația investițiilor realizate de către aceste întreprinderi cea mai mare valoare realizată aparține sectorului industriei prelucrătoare, urmată la mare distanță de valori comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor.

În județul Tulcea cel mai mare număr de personal este cuprins, în anul 2015, în industria prelucrătoare (12120 persoane). La mare distanță se situează comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (7461 persoane), urmat de activitățile din construcții (2158 persoane). Un număr important de personal este activ în activități de transport și depozitare (2151 persoane), în hoteluri și restaurante (1686 persoane), distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (932 persoane), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (383 persoane).

Evoluția numărului de personal în unitățile locale din județul Tulcea a fost, în perioada 2008-2015 marcată de scăderea continuă în majoritatea activităților economiei, cu excepția activităților din producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, hoteluri și restaurante, în care s-au înregistrat ușoare creșteri. Cele mai mari scăderi s-au înregistrat în industria prelucrătoare, în comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor și în construcții.

Conform ultimelor date statistice publicate în anul 2020, date de serii lunare privind indicatorii macroeconomic județeni, situația angajaților pe sectoare de activitate este prezentată în tabelul de mai jos:

EFFECTIVUL SALARIAȚI LOR - la sfârșitul perioadei	2019				2020								
	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.
Total județ	47378	47420	47429	47279	47904	47944	47761	47164	47026	47062	47048	47144	47272
Agricultură Silvicultură și Pescuit	3121	3123	3124	3114	3121	3124	3112	3073	3064	3066	3065	3071	3080
Industria și Construcții	17277	17292	17295	17241	17647	17661	17594	17374	17323	17336	17331	17367	17414
Servicii	26980	27005	27010	26924	27136	27159	27055	26717	26639	26660	26652	26706	26778

Sursa: <https://tulcea.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/buletin-statistic-lunar/august-2020/>

Așa după cum se observă numărul de angajați a cunoscut un trend crescător față de datele din 2015 în sectorul industrial și construcții și un trend ușor descrescător pentru sectorul agricultură și servicii,

inclusiv domeniul turismului.

În ceea ce privește castigul salarial nominal mediu brut lunar pe activități din sectoarele industriale situația centralizată la nivelul județului TULCEA este prezentată în tabelul următor :

Denumire activitate	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
Total județ (-lei/salariat-)	1897	2019	2185	2348	2775
Agricultură, silvicultură și pescuit	1781	1795	1872	1864	2206
Industrie total	2327	2489	2512	2699	3080
<i>Industrie extractivă</i>	<i>1753</i>	<i>1784</i>	<i>2288</i>	<i>2675</i>	<i>2557</i>
<i>Industrie prelucrătoare</i>	<i>2350</i>	<i>2502</i>	<i>2489</i>	<i>2695</i>	<i>3121</i>
<i>Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat</i>	<i>3609</i>	<i>4556</i>	<i>4225</i>	<i>4233</i>	<i>4298</i>
<i>Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare</i>	<i>1904</i>	<i>1909</i>	<i>2281</i>	<i>2285</i>	<i>2667</i>
Construcții	1177	1275	1507	1765	1911
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1070	1201	1757	1834	2017
Transport și depozitare	2614	2173	2621	2622	2974
Hoteluri și restaurante	988	1129	1309	1339	1766
Informații și comunicații	2356	2846	2429	2256	3024
Intermedieri financiare și asigurări	3195	3137	3245	3417	3726
Tranzacții imobiliare	1423	1466	1707	1631	2578
Activități profesionale, științifice și tehnice	2113	2035	2208	2517	2764
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1088	1374	1402	1476	1825
Administrație publică și apărare ; asigurări sociale din sistemul public	2950	3349	3487	3627	4780
Învățământ	2036	2267	2446	2753	3249
Sănătate și asistență socială	1678	1713	1895	2506	3377
Activități de spectacole, culturale și recreative	1405	1476	1545	1850	2328
Alte activități de servicii	769	901	1025	1282	1246

După cum se observă situația centralizată cele mai mari castiguri sunt în sectorul energetic, urmat de sectorul financiar și cel al industriei prelucrătoare.

Obstacolele identificate de antreprenorii români, implicit cei din județul TULCEA, tot în cadrul studiului privind antreprenoriatul, studiul ROWIN sursa: <https://www.impacthub.ro>, în pornirea unei afaceri includ:

- birocrația, pe care o văd ca pe principala problemă (42%).
- legislație (neclară, instabilă) - 12%

- relația cu autoritățile statului (greu abordabile, cu angajați de cele mai multe ori incompetenți) - 8%
- fiscalitatea excesivă - 6%
- corupția (în special în rândul instituțiilor) / mită - 5%.

Un alt impediment identificat se referă la mentalitățile locale (31%). Cu toate acestea, 7% dintre participanți la studiul menționat dintre antreprenori consideră că mediul de business local nu diferă cu nimic de cel internațional. În ceea ce privește sursele adiacente de finanțare accesate, se poate observa preferința pentru fonduri nerambursabile, urmate de fondurile de la angel investors.

Una din problemele antreprinoriatului atât la nivel național cât și la nivelul județului Tulcea este în legătură cu sustenabilitatea mediului antreprenorial. Deși România ocupă locul 6 în Europa din punct de vedere al activității antreprenoriale totale, cu 9% din populația activă fiind în faza de start-up sau pre-start-up, peste 50% dintre inițiativele nou înființate nu supraviețuiesc perioadei critice de 42 de luni. În acest context, accentul trebuie pus pe dezvoltarea educației antreprenoriale și îmbunătățirea gradului de supraviețuire al companiilor existente și implicit a locurilor de muncă create. Cu toate acestea, o evoluție pozitivă este înregistrată în ceea ce privește gradul de încredere în ecosistemul antreprenorial național al celor implicați.

3.6. Contextul competitiv în județul Galați

Județul GALATI, parte componentă a regiunii de dezvoltare NORD - EST, se remarcă printr-o activitate economică concentrată pe câteva dimensiuni. Un număr mic de sectoare economice care cuprind marea parte a forței de muncă, a cifrei de afaceri și a exporturilor. Activitatea este concentrată în aceste sectoare în jurul unui număr redus de produse, fabricate de câteva firme mari, majoritatea acestora fiind cu capital majoritar străin, în domeniul agriculturii fiind câteva firme cu capital majoritar românesc. Mai mult, firmele cu sediul în regiune tind să nu dețină unități de producție în alte zone din România.

Firmele din județul GALATI par să se specializeze în producția de bază, situându-se sub nivelul mediu în ceea ce privește activitățile care necesită un aport semnificativ de cunoștințe și competențe.

Printre principalele provocări și riscuri identificate de specialiști pe piața forței de muncă din România se numără sporul natural negativ, fenomenul emigrării, performanțele scăzute din sistemul educațional, munca nedeclarată, creșterea costurilor forței de muncă, problemele administrative, integrarea dificilă în muncă a grupurilor vulnerabile. Aceste probleme sunt prezente în toate cele 8 regiuni de dezvoltare existente la nivel național

Caracteristicile pieței forței de muncă dintr-un județ/regiune relevă de foarte multe ori nivelul de dezvoltare economică și socială al acestia dar și principalele provocări cu care se confruntă. În actualul context al pieței muncii la nivel național, în care există o criză a forței de muncă fără precedent în aproape toate domeniile economice, entitățile responsabile trebuie să dezvolte și să implementeze politici și strategii de stopare a fenomenului migraționist și de dezvoltare a competențelor populației în vârstă de muncă.

La nivelul județului GALATI, populația activă civilă cuprinsă între 15 și 74 de ani, pe activități ale economiei naționale este prezentată în tabelul de mai jos:

Denumire activitate	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
Total județ	82,9	82,5	80,9	79,6	80,5
• din care:femei	39,8	39,5	38,6	37,6	38,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	29,9	29,1	25,6	22,4	22,6
• din care:femei	15,1	14,2	12,1	10,2	10,2
Industrie total	16	17	15,9	16,8	17,1
• din care:femei	5,7	5,7	5,8	6,3	6,1
Industrie extractivă	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
• din care:femei	0,1	:	0,1	0,1	0,1
Industrie prelucrătoare	13,6	14,5	13,3	13,9	14
• din care:femei	5,2	5,3	5,3	5,8	5,6
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
• din care:femei	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,6	1,7	1,7	2	2,1
• din care:femei	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Construcții	5,2	5,3	5,7	6,1	5,8
• din care:femei	0,5	0,9	0,4	0,7	0,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	9,5	9,1	9,4	9,6	9,9
• din care:femei	6	6,2	6,4	5,9	6,3
Transport și depozitare	3,7	3,3	3,7	3,7	4,0
• din care:femei	0,6	0,4	0,6	0,6	0,7
Hoteluri și restaurante	1,4	1,7	1,8	1,9	2,3

• din care:femei	1,1	1,1	1	1,2	1,6
Informații și comunicații	1,1	0,9	1,6	1,7	1,1
• din care:femei	0,8	0,7	1,3	1,5	1
Intermedieri financiare și asigurări	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
• din care:femei	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Tranzacții imobiliare	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
• din care:femei	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,5	1,5	1,5	1,6	1,4
• din care:femei	0,7	0,8	0,7	0,9	0,7
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1,2	1,5	1,5	1,6	1,6
• din care:femei	0,4	0,6	0,7	0,7	0,6
Administrație publică și apărare ; asigurări sociale din sistemul public	2,3	2,5	2,5	2,7	2,8
• din care:femei	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7
Învățământ	3,7	3,5	3,4	3,4	3,4
• din care:femei	2,7	2,6	2,6	2,5	2,6
Sănătate și asistență socială	3,5	3,6	3,8	4,0	4,2
• din care:femei	2,9	3	3,1	3,4	3,5
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
• din care:femei	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Alte activități de servicii	2,9	2,5	3,5	3,0	3,2
• din care:femei	1,1	1,1	1,6	1,3	1,5

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/forta-de-munca/>

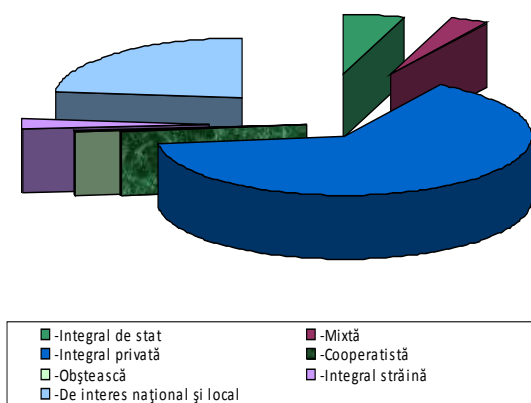
Asa dupa cum se observa predomina sectorul industriei agricole (primare si de procesare, urmat de cel al industriei prelucratoare cu un numar evolutiv in crestere de persoane active, urmat de sectorul Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor.

In ceea ce priveste numărul mediu al salariaților pe forme de proprietate a angajatorului situatia la nivelul judetului GALATI este prezentata in tabelul de mai jos:

	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
Total județ	40751	42045	42812	43207	44877
-Integral de stat	2724	2167	2069	2315	2337
-Mixtă	1841	1357	1278	1610	1507
-Integral privată	24916	27124	27410	27492	28799
-Cooperatistă	289	235	755	258	294
-Obștească	64	58	60	59	58
-Integral străină	1269	1466	1590	1435	1362
-Publică de interes național și local	9648	9638	9650	10038	10520

Sursa: Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/forta-de-munca/>

Numărul mediu al salariaților, pe forme de proprietate, în anul 2017

Dupa cum se prezinta datele prezentate in tabelul si graficul alaturat, predomina forma de proprietate privata a formei de provenienta a fortei de munca. Acest fapt indica o specializare a acestora in domeniile de interes economic locale si probabil cu competente dobandite atat prin programe de formare, de ucenicie cat si prin programe de formare la locul de munca, instruiri si dezvoltarea de abilitati.

Dina analiza datelor cu privire la numarul angajatilor pe ramuri ale economiei nationale la nivelul judetului GALATI situatia de prezinta astfel:

Denumire activitate	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
Total județ	40751	42045	42812	43207	44877
Agricultură, silvicultură și pescuit	2691	2839	2975	3181	3267
Industrie total	12783	13777	13703	12374	12916
<i>Industrie extractivă</i>	465	402	513	480	611
<i>Industrie prelucrătoare</i>	10632	11814	11623	10145	10543
<i>Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat</i>	430	392	383	397	378

<i>Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare</i>	1256	1169	1184	1352	1384
Construcții	2940	2557	2749	3324	2919
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	6286	6016	6395	6587	6998
Transport și depozitare	1978	1654	1837	1959	2274
Hoteluri și restaurante	1154	1629	1714	1946	2210
Informații și comunicații	335	391	309	362	312
Intermedieri financiare și asigurări	497	475	489	472	434
Tranzacții imobiliare	92	128	114	129	150
Activități profesionale, științifice și tehnice	1054	1123	1141	1158	1135
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1088	1542	1462	1444	1508
Administrație publică și apărare ; asigurări sociale din sistemul public	2318	2378	2453	2609	2696
Învățământ	3383	3391	3164	3155	3166
Sănătate și asistență socială	3528	3446	3575	3793	4057
Activități de spectacole, culturale și recreative	331	365	372	338	391
Alte activități de servicii	293	334	360	376	444

Sursa: Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/forta-de-munca/>

Asa cum se observa exista diferenta dintre populatia activa (80.500 persoane) si numarul mediu al angajatilor (**44.877 persoane**) fiind un raport de 55,75% din total populatie activa o reprezinta populatia activa ocupata/angajata si retribuita.

Situatia slariatilor la nivelul anului 2020 este prezentata evolutiv in tabelul de mai jos:

7. EFECTIVUL SALARIAȚILOR - la sfârșitul perioadei	2019 ¹⁾				2020 ¹⁾								
	sep. ¹⁾	oct. ¹⁾	nov. ¹⁾	dec. ¹⁾	ian. ²⁾	feb. ²⁾	mar. ²⁾	apr. ²⁾	mai ²⁾	iun. ²⁾	iul. ³⁾	aug. ³⁾	sep. ³⁾
Total județ	47378	47420	47429	47279	47904	47944	47761	47164	47026	47062	47048	47144	47272
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	3121	3123	3124	3114	3121	3124	3112	3073	3064	3066	3065	3071	3080
Industrie și Construcții	17277	17292	17295	17241	17647	17661	17594	17374	17323	17336	17331	17367	17414
Servicii ²⁾	26980	27005	27010	26924	27136	27159	27055	26717	26639	26660	26652	26706	26778

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/buletin-statistic-lunar/septembrie-2020/>

La nivelul anului 2020, efectivul de salariați a cunoscut o tendință de creștere a acestora, oarecum liniară, față de anul 2017, cu aproximativ 2395 de persoane.

În ceea ce privește câștigul salarial mediu net situația este prezentată în tabelele următoare:

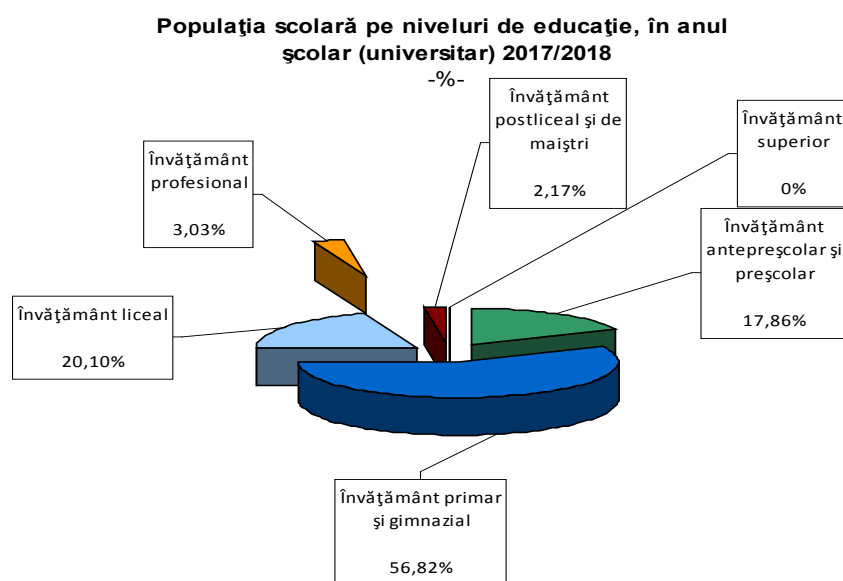
Denumire activitate	Anii				
	2013	2014	2015	2016	2017
Total județ	1381	1482	1578	1706	2009
Agricultură, silvicultură și pescuit	1320	1312	1354	1355	1603
Industrie total	1688	1844	1811	1954	2225
<i>Industria extractivă</i>	<i>1280</i>	<i>1301</i>	<i>1652</i>	<i>1939</i>	<i>1847</i>
<i>Industria prelucrătoare</i>	<i>1705</i>	<i>1858</i>	<i>1794</i>	<i>1950</i>	<i>2256</i>
<i>Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat</i>	<i>2598</i>	<i>3288</i>	<i>3047</i>	<i>3023</i>	<i>3052</i>
<i>Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare</i>	<i>1384</i>	<i>1399</i>	<i>1643</i>	<i>1673</i>	<i>1923</i>
Construcții	869	937	1100	1294	1395
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	780	881	1266	1345	1469
Transport și depozitare	1911	1584	1889	1896	2149
Hoteluri și restaurante	732	827	950	988	1299
Informații și comunicații	1697	2101	1758	1633	2209
Intermedieri financiare și asigurări	2320	2260	2335	2468	2687
Tranzacții imobiliare	1045	1084	1246	1196	1862
Activități profesionale, științifice și tehnice	1544	1469	1584	1811	2025
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	807	999	1018	1094	1344
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	2125	2403	2498	2604	3425
Învățământ	1474	1666	1753	2017	2368
Sănătate și asistență socială	1227	1253	1397	1818	2426
Activități de spectacole, culturale și recreative	1036	1089	1128	1352	1674

Alte activități de servicii	1381	1482	1578	1706	2009
-----------------------------	------	------	------	------	------

CÂȘTIGUL SALARIAL MEDIU NET	2019				2020								
	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.
Total județ	2649	2783	2717	2846	2772	2764	2785	2808	2801	2915	2931	2978	2967
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	2274	2369	2278	2557	2131	2113	2256	2221	2174	2230	2481	2282	2351
Industrie și Construcții	2774	3057	2838	3021	2803	2780	2771	2865	2774	2866	2958	3238	3154
Servicii **)	2645	2689	2726	2791	2817	2826	2856	2820	2895	3039	2958	2845	2875

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/buletin-statistic-lunar/septembrie-2020/>

Asa dupa cum se observa evolutia castigului salarial net este cu o tendita crescatoare de la 1381 lei/luna la nivelul anului 2013 la un castig salarial mediu net pe judet in luna septembrie 2020 de 2967 lei/luna. In ceea ce priveste gradul de educatie al fortei de munca si a perspectivei de formare a acesteia ca tendinta de viitor, situatia evolutiva a pregatirii atat profesionale cat si la nivel formal educational, la nivelul judetului GALATI este prezentata in figura de mai jos:

Analizand distributia populatiei aflate in sistemul de formare si pregatire profesionala se observa o mare diferenta de participare la procesul de pregatire din scolile de meserii profesionale, post liceale si de maiștri raportat la invatamantul liceal. Explicatia ar fi pe de o parte existenta doar a unei singure institutii in zona de invatamant postliceal/maistri si a unei singure institutii de invatamant in domeniul profesional.

Situatia acestora la nivelul judetului Galati este prezentata in tabelul de mai jos:

Indicatori	Anul școlar				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
ÎNVAȚĂMÂNT TOTAL					
Număr unități	81	82	83	82	80
Populație școlară	33757	33243	32128	31386	31070
Personal didactic	2372	2330	2193	2100	2081
➤ ÎNVAȚĂMÂNT ANTEPREȘCOLAR ȘI PREȘCOLAR					
Număr creșe și grădinițe de copii	6	7	7	6	5
Copii înscriși în creșe	:	216	232	375	260
Copii înscriși în grădinițe	6154	5823	5498	5404	5290
Personal didactic	392	374	355	351	351
➤ ÎNVAȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL					
Număr de școli	55	55	55	55	55
Elevi înscriși	19008	18868	18537	17958	17656
Personal didactic	1441	1411	1308	1256	1293
➤ ÎNVAȚĂMÂNT LICEAL					
Număr de licee	19	19	19	19	19
Elevi înscriși	7267	6911	6375	6163	6247
Personal didactic	525	517	502	467	414
➤ ÎNVAȚĂMÂNT PROFESIONAL					
Număr de școli	:	:	1	1	1
Elevi înscriși	308	505	708	901	944
Personal didactic	-	-	-	-	-
➤ ÎNVAȚĂMÂNT POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI					
Număr de școli	1	1	1	1	1
Elevi înscriși	1020	920	778	585	673
Personal didactic	14	28	28	26	23

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/educatie/>

In ceea ce priveste somajul inregistrat la nivelul judetului in ultimele 12 luni situatia evolutiva este prezentata in tabelul de mai jos:

NUMĂRUL ȘOMERILOR ÎNREGISTRATI la sfârșitul perioadei	2019				2020								
	sep.	oct.	nov.	dec.	ian.	feb.	mar.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sep.
Total județ	264 4	265 4	281 5	290 6	284 2	285 6	280 0	271 5	257 6	271 8	279 2	253 3	247 8
Bărbați	131 2	1341	1402	1509	1525	1499	1395	1326	1276	1334	1369	1262	1202
Femei	133 2	1313	1413	1397	1317	1357	1405	1389	1300	1384	1423	1271	1276

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/buletin-statistic-lunar/septembrie-2020/>

Astfel potrivit datelor statistice teritoriale, în 2017 și orizont 2020 septembrie, cea mai mare parte a populației ocupate civile din județ desfășura activități: agricole, silvicultură și pescuit, lucrau în industria prelucrătoare și în comerț (135,8 mii persoane). Acest lucru este firesc, industria agricolă deținând o pondere importantă în economia județului, terenul agricol reprezentând 65% din suprafața totală a județului. În plus, pescuitul și acvacultura, alături de prelucrarea peștelui și comerțul cu pește și produse din pește, sunt activități cu tradiție în județ. La polul opus se află activități economice precum industria extractivă, tranzacțiile imobiliare sau activitățile de spectacole, culturale și recreative în care este implicată cea mai mică parte a populației active civile.

Analizând evoluția populației ocupate civile pe activități în ultimii 3 ani observăm faptul că în domeniul agricultură, silvicultură și pescuit populația ocupată a scăzut cu peste 6.07%. O creștere a numărului populației ocupate a avut loc în industria extractivă, industria prelucrătoare și în domeniul intermediarilor financiare și asigurărilor, cu un procent de 3,92%. Se observă o creștere, a populației active, similară și în domeniul informațiilor și comunicațiilor, hoteluri și restaurante, servicii administrative și activități de servicii suport.

Pe județ, se poate observa că în intervalul de timp 2007-2017, rata ocupării a scăzut în anii de criză economică 2008-2013, mai accentuat. În 2014, rata ocupării a cunoscut o creștere semnificativă, cu peste 10 puncte procentuale. În 2017, județul Galați înregistra în 2017 cea mai mare rată a ocupării resurselor umane din ultimii 10 ani (64,7%), cele mai multe contracte de muncă regăsindu-se în industria construcțiilor de nave și structuri plutitoare.

Pe grupe de vârstă, județ, cele mai mari procente ale ratei de ocupare se regăsesc în categoriile de vârstă 35-54 de ani și 25-34 de ani. În ultimii 10 ani observăm o scădere a ratei ocupării în rândul tinerilor între 15 și 24 de ani și o creștere semnificativă a ratei de ocupare a persoanelor mai în vârstă, între 55 și 64 de ani. Scăderea ratei de ocupare în rândul persoanelor între 15 și 24 de ani poate fi pusă în seama continuării studiilor, dar și a faptului că mulți dintre tineri, după terminarea liceului nu reușesc să se integreze în muncă, din cauza nivelului scăzut al competențelor.

În ceea ce privește rata de ocupare în funcție de mediul de rezidență, se poate observa la nivelul județului faptul că în anul 2018, rata de ocupare era mai mare în mediul rural pentru categoriile de vârstă 15-24 de ani și 55-64 de ani.

La nivelul județului GALATI se înregistrează cel mai mare PIB în cadrul regiunii. Datele comparative până la nivelul anului 2016 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Județe	Ani									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	UM: Milioane lei									
Regiunea SUD-EST	45.984,1	55.827,3	56.133,3	56.306,8	61.727	64.410,4	71.624,5	75.293,7	76.189,7	79.909,8
Brăila	5.822,8	6.951,9	7.139,7	6.123,8	6.943,8	6.945,8	7.410,7	7.360,7	7.710,3	8.382,3
Buzău	6.362,2	8.222,9	8.046,8	7.900,1	8.051,6	8.714,8	9.579,7	9.438,8	10.258,4	10.435,3
Constanța	16.752,3	19.647,4	20.960,1	21.157,3	24.891,6	26.322,5	30.566	33.947,8	32.791,6	34.433,7
Galați	9.158,8	10.963,3	10.248,2	10.912,9	10.957,1	11.318,6	12.195,1	12.646,9	12.613,6	12.970,1
Tulcea	3.255,1	4.287,3	4.146	4.467,4	5.230,4	4.902,8	5.252,4	5.151,4	5.519,2	5.944,9
Vrancea	4.632,9	5.754,5	5.592,5	5.745,3	5.652,5	6.205,9	6.620,6	6.748,1	7.296,6	7.743,5

Sursa: <http://www.adrse.ro/Planificare/StudiiRegionale.aspx>

Domeniul investițiilor se constituie într-un element deosebit de relevant pentru dezvoltarea economică a oricărui județ și regiune, având un efect direct în procesul de modernizare a mediului de afaceri, transpus în dezvoltarea de tehnologii avansate, transfer de informații, modernizarea echipamentelor și adoptarea unor noi standarde de calitate.

Conform datelor comunicate de BNR județul Galați a atras investiții străine conform situației de mai jos:

Tabel privind principalele investiții brute directe - de capital extern în județul Galați (la nivelul anului 2012)

Nr. crt	Denumirea Societății Comerciale	Țara de proveniență	Anul înființării ca investiție străină directă	Capital social total (mii lei)/procent de participare străină	Obiectul principal de activitate
1.	S.C. AGRIUM AGROPORT ROMANIA S.A.	Italia/Belgia	1996	9.000,0 68,76% (Italia) 31,24% (Belgia)	Comerț cu ridicata al produselor chimice
2.	S.C. MARTENS S.A.	Belgia	1998	2.331,3 67,67%	Fabricarea berii
3.	S.C. METEX BIG S.A.	Cipru	1998	9.640,0 92,93%	Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
4.	S.C. ȘANTIERUL NAVAL DAMEN Galați S.A.	Olanda	1999	32.339,6 97,68%	Construcția de nave și structuri plutitoare
5.	S.C. ALEWIJNSE Galați S.A.	Olanda	1999	128,2 100%	Activități de inginerie și consultanță tehnică
6.	S.C. ARCELOR MITTAL Galați S.A.	Elveția	2001	2.455.523,2 99,7%	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje
7.	S.C. ROMPORTMET S.A.	Elveția	2005	2.530,8 89%	Manipulări (servicii)
8.	S.C. ARCELOR MITTAL TUBULAR PRODUCTS	Olanda	2006	11.351,1 100%	Producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea dinotel

9.	S.C. ROM CAPITAL INVERSIONES S.R.L.	Spania	2008	47.617,9 100%	Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare
10.	S.C. PHOENIX SLAG SERVICES S.R.L.	Olanda	2010	10.857,0 100%	Recuperarea materialelor reciclabile sortate

În luna iulie 2018, conform estimărilor preliminare ale Institutului Național de Statistică, exporturile FOB realizate de agenții economici din județul Galați au însumat 681,86 mii euro. Comparativ cu luna iulie 2017, exporturile au scăzut cu 5,6% la valori exprimate în euro. Față de luna iunie 2018, exporturile din luna iulie 2018 au scăzut cu 12,8% la valori exprimate în euro. Principalii parteneri comerciali ai județului Galați în luna iulie 2018 la export au fost: Turcia (26,8%), Bulgaria (9,5%), Polonia (8,7%), Germania (7,8%), Portugalia (5,8%), Grecia (7,0%) și Republica Macedonia (5,5%).

Sursa: <https://galati.insse.ro/wp-content/uploads/2018/11/COMERT-INTERNATIONAL-iulie-2018.pdf>;

Întreprinderea este o grupare de unități legale care se constituie ca o entitate organizațională de producție de bunuri, servicii comerciale sau servicii de interes social, ce beneficiază de o autonomie de decizie, mai ales pentru asigurarea resurselor sale curente.

Unitatea locală activă este o întreprindere sau o parte a acesteia (atelier, fabrică, depozit, birou, mină sau stație etc) situată la o adresă identificabilă și care, din punct de vedere economic este activă (în perioada de observare), respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil.

În județul Galați s-au înregistrat cel mai mic număr de unități locale active la nivelul regiunii, numărul acestora fiind în anul 2017 de 4.859 unități, în scădere cu 1,58% față de anul 2008 și în creștere cu 1,52% față de anul 2016 (4.786 unități).

În ceea ce privește structura unităților locale active pe clase de mărime, ponderea cea mai mare o dețin la nivel național, unitățile cu 0-9 salariați, reprezentând 88,52% din totalul unităților înregistrate în anul 2017. Pe locul al doilea se situează unitățile cu 10-49 de salariați (9,44%), iar pe ultimul loc cele cu cel puțin 250 de salariați (0,33% din total). La nivelul Regiunii Sud-Est, în perioada 2008-2017, județul Galați s-a situat pe ultimul loc în ceea ce privește numărul unităților locale active, pe clase de mărime, fiind

caracterizat de următoarele cifre: clasa 0-9 salariați - 4.301 unități; clasa 10-49 salariați - 466 unități; clasa 50-249 salariați - 81 unități și clasa 250 salariați - 11 unități.

Evoluția unităților locative active/intreprinderilor la nivelul județului este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel privind Situația numărului agenților economici mari la nivelul județului Galați						
	Număr unități economice 2010		Număr unități economice 2011		Număr unități economice 2012	
	Total Agenți economici	Mărime după numărul de salariați	Total Agenți economici	Mărime după numărul de salariați	Total Agenți economici	Mărime după numărul de salariați
Total	10.952	34	9.808	33	10.445	33
Industria extractivă	12	0	12	1	13	1
Industria prelucrătoare	1.023	9	919	5	942	5

Tabel privind Situația numărului IMM-urilor la nivelul județului Galați												
	Anul 2010				Anul 2011				Anul 2012			
	Total	Micro	Mijlocie	Mare	Total	Micro	Mijlocie	Mare	Total	Micro	Mijlocie	Mare
Total	10.952	9.754	970	194	9.880	8.608	1.043	196	10.445	9.133	1.084	195
Industria extractivă	12	10	1	1	12	9	1	1	13	9	2	1
Industria prelucrătoare	1.023	743	206	65	919	635	211	68	942	662	206	69
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	9	3	1	2	7	2	1	0	10	5	0	1

condiționat												
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	79	52	16	1.032	97	70	16	10	106	82	15	8
Construcții	977	827	115	34	907	726	140	36	943	765	138	36
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehicule lor și motocicletelor	5.629	5.209	383	12	4.966	4.525	411	27	5.189	4.722	432	33
Transport și depozitare	600	528	51	5	586	515	49	14	647	565	60	14
Hoteluri și restaurante	561	500	56	6	487	417	66	4	537	471	63	3
Informații și comunicații	250	226	18	1	223	202	14	6	238	215	16	6
Tranzacții imobiliare	235	224	9	9	212	199	11	1	236	220	14	1
Activități promoționale, științifice și tehnice	760	726	24	12	682	647	28	7	712	674	31	6
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	309	250	43	0	315	248	45	18	358	288	52	13
Învățământ	51	44	7	0	51	45	5	1	59	54	5	0
Sănătate și asistență socială	138	128	10	4	125	111	14	0	129	110	19	0

Activități de spectacole, culturale și recreative	94	82	8	1	83	70	11	2	89	77	9	3
Alte activități de servicii	225	202	22	1	208	187	20	1	237	214	22	1

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>

Pe clase de cod CAEN, rev. 2 situatia intreprinderilor active este prezentata in tabelul urmator:

Table cu detalierea structurilor și a numărului de firme pe ramurile economice ale județului Galați			
Anul	Total		
	2010	2011	2012
Agricultură, silvicultură și pescuit	409	382	390
Industria extractivă	13	12	12
Industria prelucrătoare	942	919	1.023
Producția și furnizarea de energie electrică și termică	10	7	9
Distribuție apă, salubritate, gestionare deșeuri, activități de decontaminare	106	97	79
Construcții	943	907	977
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea autovehiculelor	5.189	4.966	5.629
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	647	586	600
Hoteluri și restaurante	537	487	561
Informații și comunicații	238	223	250
Intermedieri financiare și asigurări	185	173	184
Tranzacții imobiliare și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	712	212	235
Învățământ	59	51	51
Sănătate și asistență socială	129	125	138
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	237	208	225

Cifra de afaceri (exclusiv TVA) reprezintă suma veniturilor realizate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestări de servicii, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților.

Situația centralizată anuală la nivelul județului Galați este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel privind Evoluția ramurilor economice după cifra de afaceri (milioane lei)				
Anul	2010	2011	2012	2013
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	18048	19159	21078	19935
Industria extractivă	18	30	75	33
Industria prelucrătoare	6855	7279	7975	7168
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	846	687	535	408
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	682	755	840	934
Construcții	1418	1544	1563	1569
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	6385	6862	7960	7491
Transport și depozitare	724	737	830	902
Hoteluri și restaurante	136	138	153	165
Informații și comunicații	198	197	213	247
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	567	660	663	737
Învățământ	10	24	11	11
Sănătate și asistență socială	31	39	47	57
Alte activități de servicii	178	207	213	213

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>

Analizând datele statistice existente se poate constata că în funcție de criteriul activității CAEN, la nivelul județului, cea mai mare cifră de afaceri au realizat-o în perioada 2008-2017 unitățile locale active din domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, reparării autovehiculelor și motocicletelor, asigurând în anul 2017 un procent de 43,65% din cifra de afaceri totală realizată). Cifra de afaceri a

unităților din domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, reparării autovehiculelor și motocicletelor a crescut în perioada 2013-2017 de la 2421 mil. lei în anul 2013 la 3745 milioane lei în anul 2017 (creștere cu 64,65%).

Unitățile locale active din industria prelucrătoare au realizat 30,41% din cifra de afaceri totală realizată la nivelul județului, constantand o scadere de 2,06% în anul 2017 (2132 milioane lei) comparativ cu anul 2013 (2176 milioane lei).

În județul Galați se înregistrează cele mai mici valori ale indicatorului densitatea unităților locale active, acestea variind între 0,5 unități/kmp (2010-2015) și 0,6 unități/kmp (2008-2009 și 2016-2017). În anul 2017, în județul Galați erau înregistrate și funcționau doar 7,69% (4.859 unități) din numărul total al unităților locale active din regiunea Sud-Est.

Investițiile brute în bunuri corporale reprezintă investițiile în toate bunurile corporale pe parcursul perioadei de referință. Sunt incluse mijloacele fixe corporale noi și cele existente, indiferent dacă sunt cumpărate de la terțe părți, dobândite în urma unui contract de leasing financiar (adică dreptul de a utiliza un bun de folosință îndelungată în schimbul plății unei chirii pe parcursul unei perioade prestabilite și relativ extinse) sau sunt produse pentru uzul propriu (respectiv producția capitalizată de mijloace fixe corporale), care au o durată de utilizare mai mare de un an, inclusiv bunuri corporale care nu se produc, cum ar fi terenurile.

Pragul duratei de utilizare a unui bun care poate fi capitalizat poate fi mărit conform practicilor contabile ale societății, acolo unde aceste practici impun o durată de utilizare mai mare decât pragul de un an indicat mai sus. Investițiile nete reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate creării de noi mijloace fixe, pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al mijloacelor fixe existente și al terenurilor (taxe notariale, comisioane, cheltuieli de transport, de încărcare-descărcare) etc.

La nivelul județului Galați investițiile brute sintetizate evolutiv pe clase de activități ale întreprinderilor este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel privind investiții brute de capital (milioane lei prețuri curente) ale unităților locale active, din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale în județul Galați			
Anul	2010	2011	2012
Industria extractivă	1	-	71
Industria prelucrătoare	576	1.175	219
Producția și furnizarea de energie electrică și termică	56	-	27
Distribuție apă, salubritate, gestionare deșeuri, activități de decontaminare	171	108	41
Construcții	114	175	119
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea autovehiculelor	180	208	217
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	137	191	229
Hoteluri și restaurante	24	29	17
Informații și comunicații	15	25	11
Tranzacții imobiliare și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	47	89	87
Învățământ	1	1	1
Sănătate și asistență socială	9	5	5
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	10	6	7
TOTAL JUDEȚ	1.341	2.143	1.051

Sursa: <https://Galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>

Analizând evoluția cifrei de afaceri la nivelul întreprinderilor din județ, pot fi menționate următoarele aspecte:

- cea mai mare creștere a cifrei de afaceri a fost înregistrată o creștere de 56,8% în anul 2017 față de anul 2013;
- domeniile CAEN la nivel regional, cu cele mai importante creșteri ale cifrei de afaceri înregistrate în anul 2017 comparativ cu 2013, au fost: sănătate și asistență socială (160,4%), învățământ (80,9%) și hoteluri și restaurante (75,6%).

- cifra de afaceri a întreprinderilor din industria extractivă din județ a scăzut cu 75% în anul 2017 comparativ cu anul 2013;
- în perioada 2009-2018 în județul Galați, s-a înregistrat cea mai mare creștere a numărului de firme radiate în județ, respectiv o creștere de 114,83% în anul 2018 față de 2009 respectiv o creștere de 114,83% în anul 2018 față de 2009

Potrivit Raportului de strategie privind infrastructurile de cercetare din România realizat de CRIC (Comitetul Român pentru Infrastructuri de Cercetare), "Infrastructură de cercetare înseamnă instalații, resurse și servicii conexe utilizate de comunitatea științifică pentru a desfășura activități de cercetare în domeniile sale respective și cuprinde principalele echipamente sau seturi de instrumente științifice, resurse de cunoștințe precum colecții, arhive sau informații științifice structurate, infrastructurile generice bazate pe tehnologia informației și comunicațiilor [...], precum și orice alte mijloace necesare pentru desfășurarea activităților de cercetare. Asemenea infrastructuri pot fi localizate într-un singur sit sau distribuite".

În județul Galați, Universitatea „Dunărea de Jos” Galați este principala sursă de servicii de cercetare-dezvoltare.

Cercetarea științifică în cadrul Universității s-a dezvoltat de-a lungul timpului, fiind orientată spre majoritatea domeniilor de activitate, prin implicarea majorității cadrelor didactice. Activitatea susținută a colectivelor de cercetători a permis înființarea centrelor de cercetare în cadrul facultăților, acestea dispunând de laboratoare dotate cu echipamente de calitate, care corespund standardelor de calitate naționale și internaționale.

Din numărul total de 28 de centre de cercetare, 14 centre sunt acreditate la nivel național de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, în urma unor evaluări riguroase.

Universitatea Danubius.

Universitatea Danubius și-a propus să ajute la formarea de specialiști în domeniul științelor socio-umane pentru a facilita inserția lor ca lideri pe piața forței de muncă. Prin cercetare, dezvoltare și inovare dorim să contribuim la extinderea cunoașterii și prestarea de servicii pentru comunitatea globală.

Printre obiectivele strategice ale Universității Danubius se numără:

- Implementarea oportună a dimensiunii europene în procesul de învățământ
- Adoptarea și implementarea standardelor europene de evaluare
- Mobilitatea academică și recunoașterea studiilor și a diplomelor universității în afara țării, în concordanță cu cadrul european al calificărilor și cu cerințele pieței forței de muncă
- Promovarea unei cercetări științifice de calitate

Contextul economic și social actual, legat de aspirațiile României privind integrarea europeană, presupune realizări și performanțe în toate domeniile de activitate.

Datoria oricărei instituții din sistemul național de învățământ, indiferent de tip, nivel și formă de organizare a activității, este de a asigura predarea, învățarea și cercetarea de calitate, din necesitatea de a pune bazele unei culturi instituționale a calității educației, pentru a contribui la dezvoltarea personală și profesională a tinerei generații, la bunăstarea societății.

Asociația Tehnopol Galați

Asociația Tehnopol Galați este o structura asociativă fondată de: Consiliul Local Galați, Consiliul Județului Galați, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură, Universitatea "Dunărea de Jos" și Asociația Producătorilor de Soft, ca instrument de lucru pentru promovarea dezvoltării economice locale și regionale.

Misiunea Tehnopol Galați este de a contribui la realizarea Strategiei și Programelor Administrației Publice Locale și Județene pentru dezvoltarea inovativă prin stimularea creării, sprijinirea și armonizarea activităților în acest domeniu de către societăți comerciale, universități, centre de cercetare-dezvoltare și producție.

Obiectivul specific al Asociației Tehnopol Galați, decurgând din strategia Administrației Publice Locale, este să asigure un cadru favorabil dezvoltării întreprinderilor, centrelor de cercetare, în vederea realizării unei armonizări a activităților acestora în raport cu exigențele economiei de piață și a strategiilor de dezvoltare locale și regionale.

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Piscicultură și Industrializarea Peștelui Galați

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Piscicultură și Industrializarea Peștelui Galați are în componență: 2 baze de cercetare și o fabrică de furaje speciale după cum urmează:

- Baza de cercetare și microproducție piscicolă Brateș Galați;
- Baza de genofonduri Cotu-Chiului Galați;
- Fabrica de furaje Savinești P. Neamț.

"Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Piscicultură și Industrializarea Peștelui Galați" este cel mai important producător de material piscicol cu calități bioproductive superioare (puiet și pește de consum din speciile: crap, ciprinide asiatice, somn, șalau, știucă, caras) fiind singurul producător de sturioni din țară ce elaborează și aplică tehnologii proprii, moderne, compatibile la nivel mondial.

"Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Piscicultură și Industrializarea Peștelui Galați" a fost înființat în anul 1981 și funcționează în prezent în rețeaua de cercetare a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Sisești" continuând activitatea de cercetare dezvoltare, din domeniu, a Institutului de Cercetări Piscicole ce a funcționat în perioada 1947-1976.

Activitate:

- cercetare fundamentală și aplicativă;
- asistență tehnică în domeniul acvaculturii, pescuitului și industrializării;
- studii pentru avize de mediu;
- întocmește bilanț de mediu;
- producerea de puiet din speciile crap, ciprinide asiatice, sturioni, somn, știucă, caras, raci etc;
- producerea de furaje combinate;
- producerea de echipamente, utilaje, instalații și unelte pentru acvacultură și pescuit

Laboratoarele sunt echipate cu instrumente analitice de baza incluzând: microscop electronic, gaz cromatograf, spectrofotometre, analizor de aminoacizi, ultracentrifuga, microscopie optice, etc.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Bujoru

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Bujoru s-a înființat în 1977, prin Decretul nr. 41, fiind cea mai tânără stațiune viticolă. Scopul înființării a fost de a promova și susține cultura viței de vie în întreg județul Galați, valorificându-se potențialul natural reprezentat de nenumărate dealuri și terenuri nisipoase improprii altor culturi. SCDVV Bujoru este una dintre unitățile de cercetare științifică din domeniul viticulturii și vinificației care îmbină armonios aspecte legate de munca de cercetare cu cele de implementare în sectorul de dezvoltare, ce reprezintă, în același timp, un câmp experimental.

Rezultatele științifice, oglindă a activității stațiunii, și-au găsit aplicabilitatea în unitățile de producție, unde loturile experimentale amplasate și dialogul permanent al cercetătorilor cu specialiștii din domeniu au dat un avânt sectorului viticol. După revoluție, prin schimbările legislative aduse formei de proprietate și tranziția parcursă de noi toți, multe plantații s-au depreciat sau au dispărut. Activitatea de cercetare a avut și ea de suferit, s-au redus fondurile și s-a trecut la o nouă formă de finanțare, prin competiție pe proiecte.

Apropierea de UE a relansat activitatea de cercetare, în general, dându-i un suflu nou și plasând-o, încet-încet, la locul ce i se cuvine. În prezent, SCDVV BUJORU este o instituție publică cu finanțare extrabugetară pentru sectorul de dezvoltare și parțial bugetară pentru sectorul de cercetare și derulăm parteneriate care depășesc adesea granițele județului.

O altă analiză importantă în contextul potențialului competitiv atât teritorial cât și la nivelul sectorului economic la nivelul județului GALATI, o reprezintă lanțurile valorice globale care implică o gamă largă de actori și instituții și se întind de-a lungul unei game largi de sisteme comerciale și de investiții care

joacă un rol din ce în ce mai important. Aceste lanțuri valorice la nivelul județului sunt identificate printr-o serie de proiecte implementate de diverse institutii publice si/sau private care au dus la crearea unor structuri capabile sa gestioneze lanțurile valorice cu implicatii in dezvoltarea sectorului inreprinderilor si a dezvoltarii teritoriale prin competitivitate teritoriala.

Astfel la nivelul județului s-au identificat urmatoarele proiecte:

- **GreenInn “Inovare in domeniul managementului sustenabil al ariilor naturale protejate”** avand ca obiectivele specifice: îmbunătățirea capacității regiunilor partenere cu privire la managementul sustenabil al ariilor naturale protejate; promovarea unui parteneriat eficient în domeniul managementului sustenabil al resurselor naturale protejate bazat pe soluții practice; stabilirea și promovarea unui instrument informațional comun pentru ariile naturale protejate din regiunea Mării Negre.

- **AGRO-START “Rețeaua transnațională pentru sprijinul IMM-urilor din sectorul horticulturii și al creșterii animalelor”** - avand ca obiective specifice: implementarea și testarea Protocolului pentru Servicii de Suport SEE în cadrul entităților antreprenoriale participante; testarea instrumentelor de sprijin care vor îmbunătăți serviciile de suport oferite; creșterea competitivității IMM-urilor din sectoarele vizate prin dezvoltarea unei baze de date transnaționale; asistarea IMM-urilor în procesul de internaționalizare; conștientizarea asupra nevoii și beneficiilor inovării; oferirea de servicii inovative de diagnosticare și evaluare; facilitarea unui mediu propice antreprenoriatului inovativ prin dezvoltarea unui kit SEE care să cuprinda un set de informații necesare antreprenorilor și prin implementarea unui curs e-learning pentru aceștia; organizarea de cursuri e-learning pentru furnizorii de servicii de suport astfel încât să se asigure transferul și implementarea Protocolului și a instrumentelor de suport.

- **BORDWIIS+ “Stimularea dezvoltării regionale prin implementarea de strategii de inovare în domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor”** avand ca obiective specifice: identificarea celor mai relevante arii ale inovării în domeniul TIC la nivel global; evaluarea potențialului lor impact asupra dezvoltării regionale în Europa; identificarea strategiilor de inovare în domeniul TIC; realizarea unei analize comparative a rapoartelor privind strategiile de inovare în domeniul TIC; stabilirea unui dialog continuu între actorii cheie și factorii de decizie politică prin realizarea unui schimb de informații cu privire la abordările politice, punctele forte, punctele slabe precum și nevoile în și între regiunile partenere; elaborarea planurilor de implementare pentru stimularea dezvoltării regionale; identificarea oportunităților de cooperare interregională; schimb de experiență privind modelele colaborative.

Toate aceste proiecte au fost implementate de către ADR SUD EST în perioada 2012 - 2019, din diverse surse de finanțare, care au dus crearea unor structuri și instrumente colaborative regionale și internaționale.

Un alt element important îl reprezintă existența structurii instituționale a Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Galați care ar trebui să aibă un rol de a elabora, iniția și susține atât propuneri de modificări legislative, cât și amendamente la acte normative cu impact socio-economic, menite să încurajeze mediul de afaceri și spiritul antreprenorial, pe care le promovează către instituțiile competente, precum și către membri ai Parlamentului. Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Galați (CCIA Galați), în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Întreprinderilor Particulare Mici și Mijlocii - Centrul de Consultanță Galați, acordă asistență pentru identificarea surselor de finanțare, întocmirea programelor de finanțare și implementarea/ aplicarea proiectelor necesare derulării afacerii. CCIA Galați este membru fondator al Fundației "Școala Română de Afaceri a Camerelor de Comerț și Industrie" creată la propunerea Camerei de Comerț și Industrie a României.

Termenul de cluster a fost intens dezbătut în literatura științifică internațională, neexistând o definiție unanim acceptată. Potrivit lui Michael Porter, clusterelor sunt concentrări geografice de instituții și companii interconectate, aparținând unui anumit domeniu. Clusterelor cuprind un grup de industrii înrudite și alte entități importante din punct de vedere al concurenței (Clustero, 2017).

La nivelul județului GALATI nu există cluster specializate

Rezultatele analizei statistice județene, a datelor furnizate de instituții ale statului Român, DJIS GALATI, a condus la identificarea următoarelor probleme și nevoi ce vizează competitivitatea întreprinderilor și mediul de afaceri. Pentru o evidențiere structurată a dificultăților întâmpinate de mediul de afaceri din județ, au fost vizate următoarele domenii ale dezvoltării economice: situația IMM-urilor și a microîntreprinderilor din regiune, competitivitatea acestora, activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare și mediul antreprenorial.

În județul Galați, în ceea ce privește potențialul de specializare, cea mai mare utilitate globală se regăsește în Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, Industria prelucrătoare, Agricultură, silvicultură și pescuit, Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, Informații și comunicații

Din perspectiva numărului mediu al salariaților, pe activități ale industriei CAEN Rev.2, se remarcă următoarele ramuri/sub-ramuri ale industriei:

- Industria prelucrătoare cu următoarele sub-ramuri: Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Industria metalurgică, Fabricarea altor mijloace de transport, Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor;
- Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- Industria extractivă.

Profilul întreprinzătorilor din județul GALATI nu face nota discordanta fata de datele existente la nivel regional si national. Acesta este de 45 - 60 de ani (in proportie de 36,59%) și cei de 35 - 45 de ani (in proportie 33,97%), la polul opus situându-se persoanele care au sub 25 de ani (in proportie 1,7%). De asemenea, vârsta medie a întreprinzătorilor este de 44,43 ani la nivelul eșantionului, 45,10 ani pentru persoanele de sex masculin și de 42,93 ani pentru femei.

Structura pe vârste este favorizantă dezvoltării sectorului de IMM-uri, întrucât aproximativ 56% din întreprinzători au mai puțin de 45 de ani. În acest context, este menționată și ponderea ridicată a întreprinzătorilor tineri (21,34%), cu vârste cuprinse între 25 și 35 ani.

Din punctul de vedere al pregătirii profesionale și al studiilor, ponderea cea mai mare a întreprinzătorilor la nivelul județului este a celor cu studii medii și universitare, respectiv 55%, similar cu valoarea înregistrată la nivel national, 45%. La nivelul județului, bărbații întreprinzători dețin ponderea cea mai mare - 52% în 2018, 65,5% dintre IMM-uri fiind înființate de persoane de gen masculin.

Astfel, dificultățile identificate la nivelul județului GALATI din perspectiva competitivității IMM-urilor și a întreprinderilor vizează următoarele aspecte:

- sectorul IMM-urilor este insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor județene si regionale, județul GALATI ocupand ultimul loc la acest capitol in cadrul regiunii de SUD EST;
- lipsa/calitatea redusă a serviciilor de sprijin pentru microîntreprinderile și IMM-urile nou înființate, asa cum rezulta din rata de radiere si rata de infiintare a IMM-urilor la nivelul județului;
- PIB ridicat la nivel județean ceea ce indică o zonă săracă și cu o productivitate scăzută; chiar daca PIB a crescut evolutiv in ultimii ani la nivelul județului si balanta comerciala a județului este una pozitiva, raportat la alte judete din Regiunea de SUD EST, raportat la nivelul altor judete in aceeasi pozitie din alte regiuni de dezvoltare a Romaniei acesta este unul scazut;

- disponibilitate limitată a capitalului pentru investiții în scopul inovării sau creșterii valorii adăugate a produselor și/sau serviciilor la nivel de județ;
- acces dificil la finanțare și gestionarea corespunzătoare a fluxului de lichidități;
- reticența la activități de cooperare între întreprinderi și diseminarea informațiilor relevante de piață între acestea;
- nivel scăzut al cooperării transfrontaliere în domeniul economic, precum și capacitatea redusă de internaționalizare și deschiderea limitată către piețele externe (export);
- reziliența scăzută a noilor afaceri: există o rată crescută de închidere a întreprinderile noi înființate în primii ani de viață;
- concentrarea sectorială a întreprinderilor în domenii cu valoare adăugată redusă, precum comerțul și serviciile raportat la întreprinderile cu domeniile de activitate productiva
- grad redus de cultură antreprenorială, reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în regiune;
- gradul redus de diversificare a activităților economice în mediul rural;
- transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firmele cel puțin existente;
- infrastructură subdezvoltată de CDI, TIC și servicii asociate acestora slab dezvoltate;
- nivel redus al investițiilor private în activitățile CDI;
- valorificarea redusă a rezultatelor generate de activitățile CDI în economie;
- slaba dezvoltare a capacității sectorului CDI și clustere specializate dar a servicii de infrastructura suport pentru întreprinderi.

4. Prioritățile programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est

Viziunea pe termen mediu a guvernului Cîțu este că “România trebuie să devină o țară competitivă economic la nivel regional și global prin implementarea unui model economic bazat pe antreprenoriat, deschidere la concurență, inovare și investiții din fonduri europene.”

Prioritatea Guvernului României în perioada 2020 -2024 este de a asigura o creștere economică sustenabilă, iar concurența liberă și corectă este un ingredient important în atingerea unui astfel de obiectiv. Protejarea și stimularea concurenței este un obiectiv strategic la nivel național, dat fiind rolul acesteia în creșterea productivității (cu impact direct asupra bunăstării consumatorilor, dar și asupra competitivității țării noastre) și, în contextul noilor evoluții economice generate de pandemie, rolul în consolidarea rezilienței piețelor și în susținerea unui proces de revenire accelerat.

Prioritățile programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piață în regiunea Sud-Est vor putea fi realizate pe deplin doar printr-o abordare integrată care va permite adoptarea de politici cât mai apropiate de nevoile regiunii Sud-Est.

Regiunea Sud-Est este o regiune atractivă, un spațiu economic diversificat, capabil să asigure prosperitatea populației.

Programul multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piață în regiunea Sud-Est este formulat prin integrarea problemelor teritoriale precum și ținând seama de sustenabilitatea tuturor acțiunilor propuse într-un context menit să asigure șanse egale și incluziunea socială.

4.1. Accesarea ajutoarelor de stat pentru redresarea economică și dezvoltare

Pentru a sprijini economia, în contextul pandemiei, Comisia Europeană a adoptat Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de Covid-19 (Cadrul temporar). Acesta permite statelor să se asigure că întreprinderile de toate tipurile dispun în continuare de lichidități suficiente și să mențină continuitatea activității economice atât în timpul pandemiei, cât și după încheierea acesteia.

Până în prezent, 8 măsuri de sprijin au fost notificate de România, cu asistența Consiliului Concurenței, în baza Cadrului temporar și autorizate de forul european. Totodată, la nivel național, s-a implementat, sub forma unei scheme de minimis, programul IMM Leasing de echipamente și utilaje.

Având în vedere accesul dificil la piața financiară pentru IMM-urile românești în special și pentru cele europene în general datorită contracției economice care oferă proiecții economice pesimiste, pragul maxim de ajutor de stat (de minimis) instituit în prezent la 800.000 de Euro fie va fi menținut, sau va fi aplicată o majorare a pragului stabilit înainte de criza economică de la 200.000 la 500.000 de Euro.

Acestor măsuri li se adaugă acțiunile din sfera agriculturii: schemele de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor de animale, în contextul crizei economice generate de pandemia Covid-19.

Bugetul total al măsurilor de mai sus este de aproximativ 32,4 miliarde de Lei (6,7 miliarde de Euro), sumă ce reprezintă aproximativ 3,1% din PIB-ul României din 2020, ceea ce reprezintă o mare oportunitate pentru antreprenori.

4.2. Creșterea competitivității și pregătirea pentru tranziția digitală.

Pentru această prioritate este util de luat în considerare conținutul Programului de guvernare 2020 - 2024, pentru mediul de afaceri, unde sunt avute în vedere următoarele tipuri de intervenții:

- sprijinirea dezvoltării ecosistemelor antreprenoriale și industriale, dezvoltate în parteneriat cu autorități publice locale - întreprinderi mici și mijlocii (tehnopoluri, parcuri industriale și tehnologice, parcuri de specializare inteligentă și alte conglomerate ale structurilor de afaceri hub/cluster);
- sprijinirea activităților de producție și servicii destinate IMM-urilor pentru ameliorarea stării economice în perioada post-criză (inclusiv relocări ale activităților, retehnologizări, digitalizare, automatizări industriale, robotizări ale proceselor de producție);
- sprijinirea activităților economice la nivelul IMM-urilor pentru valorificarea patrimoniului natural, baze de tratament, infrastructuri de agrement: parcuri tematice, aqua-parcuri, parcuri de agrement;
- sprijinirea activităților economice la nivelul IMM-urilor din domeniul agro-alimentar (colectare, depozitare, sortare, procesare, ambalare, etichetare, distribuție) pentru creșterea capacității de reziliență în situații de criză alimentară;
- sprijinirea activităților economice la nivelul IMM-urilor din domeniul construcțiilor; retehnologizări, automatizări industriale, robotizări ale proceselor de producție care angrenează

un minim de 5% din forța de muncă activă la nivelul localităților unde își desfășoară activitatea; sprijin pentru industriile viitorului și racordarea la ecosistemele europene.

4.3. Îmbunătățirea educației antreprenoriale și a incluziunii sociale

- Facilitarea accesului tuturor persoanelor interesate la formarea antreprenorială;
- Încurajarea promovării femeilor antreprenor;
- Dezvoltarea de platforme e-learning pentru formarea antreprenorială continuă;
- Promovarea în rândul antreprenorilor a avantajelor angajării de persoane care au peste 50 de ani și asigurării unei vârste înaintate active;
- Dezvoltarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul de afaceri;
- Campanii de informare și conștientizare cu privire la rolul formării profesionale antreprenoriale în dezvoltarea durabilă;

5. Obiectivele specifice și planul de acțiune al programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est

5.1. Obiectivele specifice programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piața în regiunea Sud-Est

5.1.1. Accesarea facilităților și finanțărilor puse la dispoziție prin Programul de guvernare 2020-2024

Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare adecvată se poate realiza prin:

- Sprijinirea creării, operaționalizării și dezvoltării de mecanisme și instrumente pentru finanțarea IMM-urilor (inclusiv intermediari financiari și vehicule investiționale)
- Sprijinirea creării și dezvoltării de rețele de investitori privați
- Sporirea accesibilității la fondurile de micro-creditare a IMM din zonele rurale, aparținând unor categorii dezavantajate (femei, tineri, persoane cu dizabilități etc.)

Extrem de important pentru antreprenori este să acceseze schemele de finanțare destinate creșterii competitivității, după cum urmează:

- i) granturi pentru investiții pentru microîntreprinderi cu un buget de până la 250 milioane Euro, sursă fonduri europene (FEDR), cu valabilitatea schemei pe perioada 2020-2023;
- ii) granturi pentru sporirea competitivității IMM-urilor cu un buget de 450 milioane Euro, sursă fonduri europene (FEDR) și bugetul de stat, cu valabilitatea schemei pe perioada 2020-2023;
- iii) granturi pentru finanțarea investițiilor mari ale IMM-urilor cu un buget până la 550 milioane Euro, sursă fonduri europene (FEDR) și bugetul de stat, cu valabilitatea schemei pe perioada 2020-2023;
- iv) granturi pentru inițiative antreprenoriale inovative și digitalizarea companiilor cu un buget de aproximativ 330 milioane Euro, sursă fonduri europene (POCU) și bugetul de stat;
- v) sprijin pentru dezvoltarea agriculturii (agro-businessul la modul general, antreprenoriatul rural, tineri fermieri) cu un buget de aproximativ 300 milioane Euro, sursă fonduri europene și bugetul de stat;
- vi) schema de ajutor de stat pentru investiții noi cu un buget de 1.500 milioane Lei anual, sursă bugetul de stat;
- vii) schema de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională cu un buget de stat de 450 milioane Lei anual, sursă bugetul de stat;
- viii) oferire de garanții de stat pentru creditarea companiilor mari pentru capital de lucru și investiții cu un plafon de 8 miliarde Lei prin EximBank;
- ix) programe de garantare pentru asigurarea lichidităților companiilor cu valabilitate între 1 sau 2 ani, cum ar fi schema de garantare a creditului comercial cu un buget de 1 miliard Lei, contragarantat de FRC; garantarea finanțărilor de tip factoring cu regres și scontarea efectelor de comerț de aproximativ 3 miliarde Lei, garantat prin FNGCIMM; program de garantare a leasing-ului de echipamente utilaje de 1,5 miliarde Lei, garantat prin FNGCIMM.

5.1.2. Sprijinirea și promovarea antreprenoriatului

- Sprijinirea start-up-urilor, cu accent pe sectoarele cu potențial creativ,
- Sprijinirea dezvoltării educației antreprenoriale

- Programe de sprijin antreprenorial (tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models etc.), inclusiv grupurilor sociale vulnerabile/defavorizate (de ex. femei antreprenor, tineri, imigranți legali, șomeri, persoane ieșite din sistemul de protecție socială, persoane cu dizabilități etc.)
- Facilitarea de structuri moderne de sprijinire a afacerilor și perfecționarea celor existente (de ex. incubatoare/acceleratoare și centre/*hubs* de afaceri, parcuri tehnologice/*software* și industriale, clustere/poli de excelență, centre de design, centre de producție locală conform sintagmei „un sat - un produs; un oraș - o industrie” etc.)
- Promovarea comportamentului etic în afaceri și sprijinirea întreprinzătorilor care doresc să înceapă o afacere

5.1.3. Încurajarea IMM-uri inovatoare

- Încurajarea transferului tehnologic
- Dezvoltarea educației profesionale și manageriale
- Dezvoltarea serviciilor de consultanță de afaceri pentru IMM-uri
- Dezvoltarea unui sistem de sprijin pentru inovare la nivel regional și județean
- Încurajarea cooperării tehnico-economice a IMM-urilor cu marile întreprinderi, mai ales în domeniul inovării tehnologice și comerciale
- Sprijinirea valorificării avantajelor competitive ale IMM-urilor cu potențial de dezvoltare extensivă și promovarea avantajelor obținerii dreptului de proprietate intelectuală/industrială/comercială
- Susținerea implementării/certificării sistemelor de management, precum și certificarea voluntară a produselor și/sau obținerea etichetei ecologice pentru produse

5.1.4. Accesul la piețe și internaționalizarea afacerilor IMM-urilor

- Stimularea utilizării tehnologiei informației în activitatea IMM-urilor
- Susținerea dezvoltării comerțului electronic și a altor forme de afaceri online
- Stimularea formării și dezvoltării de rețele de afaceri
- Întărirea capacităților interne ale IMM-urilor pentru participarea la activitățile comerciale internaționale

5.1.5. Pro-activitatea administrației publice la nevoile IMM

- Stimularea formelor asociative pentru creșterea puterii de negociere a IMM-urilor

- Transpunerea legislației comunitare în domeniul IMM și asigurarea conformității acesteia cu reglementările interne
- Îmbunătățirea calității și simplificarea serviciilor publice destinate înființării și derulării afacerilor
- Îmbunătățirea cadrului de reglementare a activității IMM-urilor

5.2. Planul de acțiune al programului multianual de dezvoltare a capacității competitive și de îmbunătățire a accesului firmelor noi pe piață în regiunea Sud-Est

Planul de acțiune pe care îl propunem se desfășoară pe durata de 2 ani.

5.2.1. Formare profesională și asistență pentru inițierea de afaceri, pe baza nevoilor specifice de formare, informare (2 ani)

- Cursuri și ateliere de lucru în module integrate de 5 discipline (economie generală, inovare antreprenorială, antreprenariat, planuri de afaceri, implementarea și dezvoltarea afacerii) cu acoperire în 6 județe din regiunea Sud-Est (120 ore, minimum 60 persoane)
- Asistență de specialitate în sprijinul creării de noi afaceri, inclusiv consultanță în domeniul accesării facilităților și finanțărilor puse la dispoziție prin Programul de guvernare 2020-2024 (36 ore, 18 afaceri)
- Simpozioane și conferințe susținute de experți și transfer de bune practici naționale și internaționale (2 conferințe a minimum 50 participanți)

5.2.2. Activități de formare profesională și asistență de specialitate pentru creșterea competitivității IMM-urilor pe baza rezultatelor unor studii asupra cunoștințelor și abilităților necesare angajaților din IMM-uri pentru a mări competitivitatea, adaptabilitatea și flexibilitatea organizațiilor (2 ani)

- Activități de formare profesională pentru creșterea competitivității IMM-urilor. Se vor derula patru ateliere de lucru dedicate creșterii competitivității, cu un total de minimum 40 de participanți. (10 participanți /atelier)
- Consiliere și asistență pentru 18 noi afaceri sau IMM-uri (financiară, tehnică, contabilă, marketing, resurse umane) (5 ore x 18 IMM-uri = 90 ore)

- Organizarea de conferințe locale/regionale în scopul promovării antreprenoriatului, a competitivității IMM-urilor și a implicării organismelor locale și naționale (2 conferințe a câte 50 participanți = 100 persoane)

5.2.3. Activități de informare și conștientizare privind consecințele favorabile ale dezvoltării antreprenoriatului și IMM-urilor (2 ani)

- Crearea și actualizarea lunară a unui web-site dedicat antreprenoriatului și competitivității IMM-urilor
- Crearea și editarea unui newsletter trimestrial “Antreprenoriat IMM-uri” (idei de afaceri, oportunități, metode de lucru, exemple de bună practică, 8 numere)

5.2.4. Activități specifice promovării femeilor antreprenor și pentru asigurarea unei vârste înaintate active (2 ani)

- Studiu asupra implicării femeilor în antreprenoriat și managementul IMM-urilor în regiunea Sud-Est și identificarea măsurilor active pentru promovarea antreprenoriatului feminin și a persoanelor în vârstă
- Conferințe locale/regionale care să promoveze antreprenoriatul feminin (2 conferințe a câte minimum 50 de participanți / o conferință pe an)

6. Concluzii

Strategia Europa 2020 consideră antreprenoriatul și firmele mici și mijlocii drept pilon de bază al politicilor comunitare. Două treimi din locurile de muncă sunt asigurate de acest sector, anual 4 milioane de locuri de muncă fiind create în cadrul noilor companii.

Importanța IMM-urilor decurge din faptul că ele oferă noi locuri de muncă, favorizează inovarea și flexibilitatea, se constituie practic în locuri unde personalul se perfecționează și de unde se poate îndrepta apoi spre întreprinderile mari, stimulează concurența, ajută la buna funcționare a întreprinderilor mari pentru care prestează diferite servicii sau produc diferite subansamble, fabrică produse și prestează servicii în condiții de eficiență crescută.

IMM-urile se confruntă cu un mediu din ce în ce mai turbulent, marcat de o competitivitate în creștere, precum și de impactul vitezei schimbărilor tehnologice, astfel, antreprenorii realizează tot mai mult că adaptarea la mediu și fructificarea oportunităților oferite de acesta presupune o abordare strategică a acțiunilor ce vor fi desfășurate cu scopul câștigării unei poziții favorabile în cadrul pieței.

Ca urmare, planificarea strategică de marketing devine instrumentul principal folosit pentru atingerea acestui scop și, în esență, pentru identificarea surselor de avantaj competitiv.

Instabilitatea legislativă, scăderea drastică a cererii de bunuri și servicii, fiscalitatea ridicată a determinat IMM-urile să diminueze investițiile, să amâne sau să renunțe la anumite proiecte de investiție, să renegocieze contractele cu furnizorii, să restructureze/diminueze activitățile și astfel să reducă din personal și din salarii.

Un număr semnificativ de IMM-uri trebuie să-și îmbunătățească competitivitatea prin formarea de/accesul la clustere și rețele de companii. Prin înlăturarea disfuncționalităților de natură financiar-fiscală (întârzierea plăților, povară fiscală etc.) și respectiv, logistică (îndeosebi infrastructură deficitară de transport și depozitare), lanțurile productive și cele de aprovizionare/distribuție vor fi mai bine integrate, facilitând derularea afacerilor pe baza sporirii încrederii reciproce între operatorii economici.

Este necesar ca firmele să participe la clustere și/sau rețele de întreprinderi din același domeniu de activitate sau unul conex, precum și dintr-unul aflat în aval/amonte. În cadrul clusterelor și/sau rețelelor, se va urmări promovarea interconectării firmelor, astfel încât acestea să se integreze cât mai

ușor și să formeze lanțuri valorice pe diverse domenii de activitate, capabile să determine creșteri semnificative într-o serie de ramuri economice.

IMM-urile creează locuri de muncă într-un mod mai eficient decât investițiile statului, cu cheltuială mult mai mică decât bugetul și cu o angajare mult mai mare din punct de vedere social, pentru că antrenează membrii familiei și alte persoane din localitatea respectivă. Tocmai de aceea, autoritățile trebuie să ia măsurile necesare sprijinirii acestui sector.

7. Bibliografie

Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020, <https://mfe.gov.ro/programe/autoritati-de-management/am-pocu/>

Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030,
<http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/dd-ro/>

Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului IMM și Îmbunătățirea Mediului de Afaceri din România_Orizont 2020, <https://exino.ro/wp-content/uploads/2019/09/Strategia-guvernamentala-pentru-dezvoltarea-sectorului-intreprinderilor-mici-si-mijlocii-si-imbunatatirea-mediului-de-afaceri-din-Romania-Orizont-2020.pdf>

Strategia Nationala pentru Competitivitate 2014-2020, <http://www.economie.gov.ro/strategia-nationala-pentru-competitivitate-2014-2020>

Strategia Nationala de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI) 2014-2020,
<https://www.research.gov.ro/uploads/politici-cd/strategia-cdi-2014-2020/sn-cdi-2014-2020.pdf>

Strategia Nationala pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020,
<http://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/minister-2019/strategii-politici-programe/5216-sn-ocupare-fora-vmunca-2018>

Programul National de Reforma (PNR) 2020, <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2020/05/ANEXA-5.pdf>

Programul de guvernare 2020-2024, <https://gov.ro/ro/obiective/programul-de-guvernare-2020-2024>

HG 859/2014 privind aprobarea Strategiei guvernamentale pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România, Orizont 2020.

PLANUL REGIONAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT (PRAI) 2016 - 2025, REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD - EST, <http://infraed.ro/wp-content/uploads/2018/10/PRAI-SE-.pdf>

“Brăila - Capitală Europeană a Culturii 2021”,
https://www.capitalaculturala2021.ro/Files/dosare/braila/Braila_CEAC_2021_RO.pdf

Strategia de dezvoltare durabila a judetului Braila 2014-2020,

<https://cjbraila.ro/dm/portal.nsf/AllByUNID/Strategia-de-dezvoltare-durabila-a-judetului-Braila-20142020-0000801E?OpenDocument>

Institutul National de statistica - sursa:

https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/seria_statistica_de_intreprinderi-intreprinderi_noi_si_profilul_intreprinzatorilor.pdf

STRATEGIA DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂA REGIUNII DE DEZVOLTARE SUD-EST, sursa:

http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/RIS3/Strategia_specializare_inteligenta_SE.pdf

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI TULCEA 2014 - 2020, sursa:

https://www.primariatulcea.ro/wp-content/uploads/2018/02/Strategia_Dezv_Tulcea_FINAL.pdf

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI GALATI 2016 - 2020, sursa:

http://www.anpm.ro/documents/19877/31765021/STRATEGIE+DE+DEZVOLTARE+2016-2025_Mun+Galati.pdf/31c360db-c396-4d2e-ab34-20dd21e9581b

STRATEGIA DE DEZVOLTARE JUDEȚEANĂ - NECESITATE ȘI RAȚIONALITATE, 2014 - 2020, sursa:

https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/AnunturiPublice/Documente%20Anunturi%20Publice/2014/Strategie_judet_2014_2020/1_2.Introducere%201-9.pdf

Planul local de acțiune pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic (PLAI) 2019-2025, judetul TULCEA, sursa: http://isjtulcea.ro/wp-content/uploads/2019/11/PLAI-Tulcea-2019-2025_1-79.pdf

Directia Judeteana de Statistica judetul TULCEA, serii de date din sursa: <https://tulcea.insse.ro/>,

Anuarul Statistic al judetului Tulcea anul 2019, sursa: <https://tulcea.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/anuare/>

Studiu privind Evoluția dezvoltării economice în Regiunea Sud-Est, sursa:

http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/Studii/Studiu_EDER.pdf

Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030), sursa: [https://www.fonduri-](https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/48101/6._Raport_Strategie_ro.pdf)

[ue.ro/images/files/studii-analize/48101/6._Raport_Strategie_ro.pdf](https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/48101/6._Raport_Strategie_ro.pdf)

Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Est pentru 2014-2020, sursa:

http://www.adrse.ro/Planificare/PDR_2014-2020.aspx

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est (SSIR) 2014 - 2020, sursa:

http://www.adrse.ro/Planificare/RIS3_2014-2020.aspx

Planului Regional de Acțiune pentru Învățământ al regiunii de dezvoltare SUD EST (PRAI) 2016 - 2025,

sursa: <http://infraed.ro/wp-content/uploads/2018/10/PRAI-SE-.pdf>

EU Strat-up monitor, 2018; sursa: <http://startupmonitor.eu/EU-Startup-Monitor-2018-Report-WEB.pdf>

ACTIVITATEA ANTREPRENORIALĂ DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE, editura Presa Universitară Clujeană 2015, autor : GYÖRFYLEHEL-ZOLTÁN, sursa:

<http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/1818.pdf>

Studiu asupra antreprenoriatului în România, sursa : <https://www.impacthub.ro/wp-content/uploads/2020/09/Studiu-ROWIN-12sept.pdf>